

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. február 8.

bb. 1. petőfi műsorral járja az országot a néphadsereg művész-
együttese

1/vt/fk/rj hi hgy

1973. február 8.

két petőfi műsor is szerepel a magyar néphadsereg művész-
együttesének ideai programjában. az egyik, - amelyet már játsza-
nak - irodalmi jellegű összeállítás, címe: „kötelesség mun-
kálni a honért”, helyet kaptak benne petőfi sándorról szóló kora-
beli kritikák, vélemények, olyan versek, amelyek a költő
forradalmiságát, forró hazaszeretét bizonyítják. ennek a kamara-
műsornak készül a nagyegyüttesi változata is, amelyben a kórus,
a szimfonikus zenekar, a tánckar, továbbá énekszólísták és
versmondók működnek közre. bemutatóját március elején
kiskőrösön tartják, az ottani petőfi ünnepek keretében. mindkét
produkcióval országos körutat tesz az együttes. fellépnek egybek
közt szekszárdon, kecskeméten és több más vidéki városban. március
12-én a nagyegyüttes petőfi műsorát a budapesti közönség a fő-
városi operettszínházban láthatja majd.

ugyancsak ideai újdonsága lesz a művészegyüttesnek az a produk-
ció, amelyet katonai témájú dalokból állítanak össze. ebben segít-
séget nyújt több ismert zeneszerző, akik erre az alkalomra kórus-
műveket, énekszólókat komponálnak.

május elején viszonyozza a magyar katonaművészek múlt év vé-
gi nagysikerű vendégszereplését a román fegyveres erők 180 tagú
„dojna”, művészegyüttese. két hetet töltenek hazánkban és két-
órás esztrádműsorra lépnek színpadra. a tervek szerint szerepel-
nek debrecenben, miskolcon, békéscsabán, szegeden, pécsen, ka-
posvárott, keszthelyen, zalaegerszegen, székesfehérváron, kecs-
keméten, május 17-én budapesten, a vigszínházban sorra kerülő gá-
laesten bucsuzik a román katonagyüttes a magyar közönségtől.

/folyt.köv./

- 1 -

M-

bb. 1. / petőfi műsorral járja az országot... 1. folyt./rj

ez év őszén hazánkba látogat az ndk nemzeti néphadseregének művészegyüttese is.

néphadseregünk művész-kollektívája az idén két külföldi utra is készül: viszonozza a német együttes magyarországi vendégszereplését és előreláthatólag tiznapos turnéra utazik majd a szovjetunióba. /mti/

bb. 2. budapest cimere fal szőnyegen

vid/gö/rj ká hgy

1973. február 8.

a múlt év végén határozta el a kiskunlacházai áfész budapesti szolgáltató részlegének felszabadulás birgádja, hogy pest, buda, óbuda egyesítésének 100. évfordulójára magyar perzsa szövés-sel és gobelin himzéssel elkészíti a főváros cimereit. a szőnyegjavítással foglalkozó hat tagú brigád társadalmi munkában - még a fonalat is saját pénzükből vették - tett eleget ígéretének. a 75 centiméter átmérőjű, kör alakú fal szőnyeg mintájának felrajzolása 30 órába telt, a 60.000 csomó és a gobelinhimzés pedig 300 óra alatt készült el. a négy színből összeállított fal szőnyegen a főváros új cimere mellett „1873-1973, pest, buda egyesítésének emlékére”, felirat olvasható. a brigád a fővárosi tanácsnak ajánlotta fel a szép kivitelű szőnyeget. /mti/

bb. 3. 600 millió forint budapest vízellátásának javítására

1/-don/mm/rj hi hgy

1973. február 8.

budapest vízellátásának javítására a fővárosi vízművek az idén is jelentősen bővíti hálózatát, s gyarapítja víznyerőterületeinek számát. a fejlesztésekre szánt pénz összege eléri a 600 millió forintot. a vállalat a többi között folytatja a káposztásmegyeri nagy nyomású gépház építését, amelynek munkába állítását nyárra tervezi. a gépház napi teljesítménye 200 ezer köbméter lesz. ugyancsak a nyári időszakban helyezik üzembe azt a 8 csápos kutat, amelyeket a szentendre -szigeti tótfalu i., víznyerő-telepen létesítettek. a káposztásmegyeri gépház, valamint a csápos kutak napi hozama jelentősen hozzájárul a nyári csúcsgyógyasztások zavartalanabb ki-elégítéséhez. /folyt.köv./

- 2 -

NA

bb. 3. / 600 millió ... 1. folyt./rj

az idei programban szerepel a szentendre szigeti vörös meteor üdülőteleptől délre épülő gravitációs vezeték lefektetése mintegy 10,5 kilométer hosszban. a harmadik negyedév végére a budaörsi uton elkészül az a gépház, - a hozzátartozós szívó-vezetékkel, - amely dél-buda vízellátásának bővítése szempontjából lesz jelentős. befejeződik a szigetszentmiklós ii. vízmű építése is, amelyet a dél-pest i főnyomócső-hálózattal kötnék össze. a munkálatokat úgy tervezik, hogy a soroksári duna-ág alatti vezetéképítés - amelynek megoldása jelenleg még problémát okoz a szigetszentmiklósii vízmű egyidejű üzembehelyezésével a nyári időszaki építését is, amelynek az árpád hidig húzódó szakaszán júliusban kezd meg a próbaüzemeltetését. a gettérthegyi medence-rendszer kelen-hegyi uti gépházának építésével - kisebb elektromos munkák kivételével - az év végére készül el a vállalat.

a fővárosi vízművek a budapesti kerületek csőhálózatát ebben az évben mintegy 47 kilométerrel bővíti, s hozzálát a rákosszent-mihályi 10 ezer köbméteres, valamint az óbudai 5 ezer köbméteres tárolómedence építéséhez. óbudán 500, illetve 400 milliméter átmérőjű gerincvezeték is lefektet. a vízművek egyik legnagyobb vállalkozása lesz az idén a kálvin tér alatt húzódó 1000 milliméter átmérőjű vezeték áthelyezése más nyomvonalra. a hatalmas eső „kioperálását” a kálvin teret átszelő észak-déli metró vonal létesítése indokolja.

a vállalat az idén folytatja újabb víznyerőterületek kutatását. ebben az évben a csepel és a szentendre szigeten végez feltárásokat. a kedvező hidrogeológiai adottságok tették például lehetővé, hogy a surány i. és a surány ii. víznyerőterületen további négy kut építését kezdhették meg, amelyek befejezése az idén várható. /mti/

Iszakra készüljön. a vállalat folytatja a IV-es főnyomóvezeték

bb. 4. petőfi és pest megye

vid/gö/ká/rj hgy

1973. február 8.

petőfi születésének 150. évfordulójára füzet jelent meg a pest megyei könyvtár és a megyei népművelési tanácsadó közös gondozásában. a petőfire emlékezünk című füzet bevezetőjét simon istván költő írta.

pest megye 35 helysége őrzi a költő emlékét. a füzet közli a megyében illetőleg a megyéről írott műveit, felsorolja petőfi és családja pest megyei tartózkodásának dátumait, az emlékhelyek, szobrok fényképeit. a füzetből megtudjuk, hogy az ország legnépesebb megyéjében többek között hat iskola, 14 termelőszövetkezet, két laktanya és 25 filmszínház viseli petőfi nevét. /mti/

- 3 -

NA

bb. 5. egymilliárddal több füstszűrős cigaretta - dohánytermelők és feldolgozók közös anyagi érdekeltsége

1/jf/fk/rj 1e hgy

1973. február 8.

az 1970. évi mélypont után - amikor a korábbi termőterületnek csak alig kétharmadán, 25.500 holdon termesztettek dohányt az országban - fokozatosan talpra áll a mezőgazdaságnak ez az ágazata. az átlagos 25 százalékos felvásárlási áremelés, a termelők és a feldolgozók közös anyagi érdekeltségen alapuló egyre jobban elmélyülő kapcsolata, s a jelentős gépesítési támogatás megnövelte a termelők érdeklődését. ezt bizonyítja, hogy például az 1972-re tervezett 27 ezer holdat 500 holddal „tulszerződtek”, a termelők az idei előirányzat 28.700 hold, s ennek a területnek máris több mint 95 százaléka van szerződéses termelőpartnere a dohányiparnak.

a gazdaságok tavaly és idén a termelőterület t egyhatodán rendezkednek be a legkorszerűbb technológiák alkalmazására, ami azt jelenti, hogy nagyteljesítményű gépekkel és vegyszerekkel felére csökkentik a fizikai munkát. a termelők és az ipar részben kooperációs szerződésekkel vagy társasági szerződések alapján alkalmazza a közös anyagi érdekeltség elvét. a dohányipari üzemek három év alatt 23 millió forinttal „szálltak be”, a különféle együttműködések finanszírozásába. 1973-ban a gazdaságok 51 nagyteljesítményű külföldi dohánykombájt állítanak munkába, 58 fűzőgépet és tíz dohánytörő berendezést vásárolnak. a minőség javítására 42 szárítógépet szerelnek fel a nagyüzemekben, elsősorban abban a nyolc nagygazdaságban, amely a feldolgozó vállalatokkal a legszerosabb együttműködést alakította.

a dohánygyárak idén 90 millió forintot beruházást valósítanak meg. a nyiregyházi gyárban 35 millió forintot költséggel korszerű fermentáló berendezést helyeznek üzembe, ezzel kezelik majd a hazai dohánytermésnek több mint a felét. az új technológia eredménye: megszűnik a cigaretták esetenkénti túlzott keménysége és a dohány portartalmát is maradéktalanul eltávolíthatják.

/folyt.köv./

NA

- 4 -

bb. 5. / egymilliárddal... 1. folytm/rj

a dohányipar történetében az ideig lesz az első év, amikor a cigaretták több mint fele filterrel kerül az üzletbe. az elmúlt évinél 1 milliárddal több füstszűrős cigarettát hoznak forgalomba, miután 21 millió forintos költséggel két új gépet szerelnek fel a pécsi dohánygyárban. az egyik gépet - a cigarettagyártó berendezést - az ndk szállítja, s az nszk-ban vásárolták meg a filterfelrakó egységet. a fejlesztést a következő években tovább folytatják, mivel a legfejlettebb dohányiparral rendelkező országokban a cigaretták 85-95 százaléka filteres. a füstszűrő minőségét is javítják; világszinvonalon álló kezdeményezés a tabán cigaretta, amely kombinált acetát-aktív szén-filterrel került forgalomba, s máris keresett az üzletben. /mti/

..-

bb. 7. javult a husellátás - még mindig sok a kifogás a termékek minőségére

1/kf/rj 1e hgy

1973. február 8.

az országos kereskedelmi felügyelőség összesítette a hus- és huskészítmények gyártásának, értékesítésének tavalyi ellenőrzési tapasztalatait. a főfelügyelőség irányításával, több országos szerv bevonásával kilenc megyében és a fővárosban 47 állami vállalatnál, 116 szövetkezethél, hat magánkereskedőnél és 13 más ágazathoz tartozó szerv összesen 736 üzletében, valamint 50 feldolgozóüzemben tartottak ellenőrzést.

az összesítés megállapítja, hogy kedvezően változott tavaly a lakosság husellátása; a tőkehus és a huskészítmények együttes forgalma 6 százalékkal, ezen belül a sertéshusé 7.7 százalékkal növekedett. az általános javulás ellenére - miután 1200 helység nem részesül központi elosztásban és több községben husbolt sincs - a kisebb vidéki üzletben még nem folyamatos az ellátás, egyes huskészítmények tartósan, hosszú ideig hiányoznak a boltokból.

/folyt.köv./

NA

- 5 -

bb. 7. / javult a husellátás... 1. folyt./rj

a választék erősen eltér a városi és a községi üzletekben. időszakosan hiánycikk a száraz töltelékáru, a szalámi a gyulai kolbász, valamint a turista-szalámi, a húsos szalonna, a virslí, és sokszor nem lehet kapni gépsonkát, sonkaszalámit sem. a tanácsok kereskedelmi osztályainak néhány héttel ezelőtt készült felmérése szerint az ipar nem gyárt olyan keresett termékeket mint a fejmozaik, a nyelvkocka, a mortadella, a májsajt, a véres- és a májashurka. stb.

a vizsgálatok eredménye azt is mutatta, hogy a termékek minősége lényegében nem javult. a feldolgozó üzemekben és az üzletekben vett 1700 minta egyharmadát kifogásolták az ellenőrök. a korábbi intézkedések ellenére a vágóhídi husdarabolás, tisztítás, zsírtalanítás változatlanul nem felel meg a követelményeknek, a tökehuson a szabványt jóval meghaladó zsírréteget hagynak, s a huskészítmények minősége is panaszokra adott okot. az ipari szabálytalanságokat az üzletekben azzal tetézték, hogy nem az előírt husbontással, az olcsóbb husrészeket magasabb áron értékesítették, s gyakran tévedtek a számolásnál is. a próbavásárlások 40 százaléka mutatta ki az üzletekben a fogyasztók megkárosítását, míg az esetek 13 százalékában saját kárukra tévedtek a bolti dolgozók. a mintegy 316 ezer forintos értékű vásárlásnál 54 ezer forint eltérés adódott árdrágításból, téves számolásból, vagy szabálytalan husbontásból.

a vizsgálatok nyomán az üzletekben és az üzemekben 228 személyt fontak felelősségre a fogyasztók megkárosítása miatt. az ipari minőségkontás, az egészségügyi hiányosságok alapján 17 esetben jártak el és 168 kereskedelmi dolgozót sujtottak összesen 150 ezer forint pénzbírsággal a felügyelőségek. árdragítás miatt négy állami vállalatnál 63 ezer forint többletbevételt vontak el. a helyi intézkedéseken túlmenően a főfelügyelőség az illetékes minisztériumoknak javaslatokat tett a minőségi, a szállítási, a közegészségügyi, a technológiai hiányosságok megszüntetésére, s felhívta a vállalatok, a szövetkezetek vezetőit a belső ellenőrzés megerősítésére. a felügyelőség idei munkatervébe egyébként visszatérő ellenőrzésként ismét bekerült a hus értékesítéssel összefüggő kérdések vizsgálata.

/mt1/

- 6 -

bb. 6. romantikus autóturák a bakonyban

vid/ká/rj hgy

1973. február 8.

a bakony vidék legszebb tájaira autós turát indítanak „romantikus bakony”, elnevezéssel. az autósok első csoportja számára április 1-én szerveznek turát zirc-bakonybél-farkasgyepü-devecser-sümegeg természet szépségekben gazdag tájainak érintésével. a bakonyi turát április 21-én, illetve 28-án valamint november 4-én megismétlik. /mt1/

--

bb. 8. száz éves a székesfehérvári istván király muzeum

vid/ká/rj hgy

1973. február 8.

száz esztendővel ezelőtt alakult meg székesfehérvárott az istván király muzeum jogelődje, a „fejér vármegyei és székesfehérvári városi történelmi és régészeti egylet”, amelynek célja a „műregiségek kiállítása, valamint a fejér megyei és székesfehérvári múlt felderítése”, volt. a száz esztendővel ezelőtt alakult egylet 48 darabból álló gyűjteménnyel rendelkezett. a centenáriumát ünneplő istván király muzeum a nemzeti muzeum után hazánk legnagyobb gyűjteményét mondhatja magáénak: műkincseinek, régiségeinek száma eléri a hétszázazretet. falai között található a legnagyobb vidéki muzeumi könyvtár. a múlt felderítésén 13 tudományos kutató fáradozik.

a centenáriumát ünneplő muzeum gazdag programot dolgozott ki az idei évre. az ünnepségek sorát májusban az egy évszázadot dokumentáló kiállítás nyitja meg, majd október 29-én, a fejér vármegyei és székesfehérvári városi történelmi és régészeti egylet megalakulásának évfordulóján, ünnepi megemlékezésre kerül sor. ebből az alkalomból székesfehérvárott rendezik meg a megyei muzeumi igazgatók országos tanácskozását. /mt1/

--

KÁ

- 7 -

bb.9. expedíció harminc országba - a természettudományi múzeum új szerzeményei

i zsu/fk/szö/ok hgy

1973. február 8.

a természettudományi múzeum a következő időszakban a kutatás homlokterében álló vagy új expedíciós anyagokat kíván bemutatni: a nemzeti múzeum kiállítási termében a művelődési házakban, kisklubokban, üzemi klubokban gyakran változtatható tárlatokat terveznek. a múzeum szakemberei a tit segítségével előadásokat is tartanak majd.

ilyen alkalmakkor kiállítják azokat a ritkaságokat is, amelyeket a nemzetközi cserék révén sikerült beszerezni és azokat is, amelyeket hazai kutatók szereztek expedícióik során.

az utóbbi években körülbelül 30 távoli országban jártak a magyar kutatók, akik huzamosabb ideig tartózkodtak többek között vietnámban, koreában, mongóliában, Indiában, állandó kapcsolat alakult ki afrikával, dél-amerikával, az óceániai szigetekkel, ausztráliával. két biológus a múzeum számára nagyértékű gyűjteményt hozott, melyben 70 ezer rovar és gerinctelen állat található, köztük számos olyan, amelyek az első darabok a hazai múzeumban.

egy vietnamból hazatért biológusnak körülbelül száz darab gerinces kis állatot hozott, amelyek között néhány olyan rágcsáló és denevérfaj található, amelyből a világ múzeumaiban eddig - amerikaiában és ázsiában - csupán egy-két példány volt. a kutató emellett 20 ezer rovarral is gazdagította a gyűjteményt.

a múzeum kapcsolatban áll a köjál-lal és az állatorvostudományi egyetemmel, így kutatásaikkal közösen szolgálják az egészségügyet és a természettudományokat./mt1/

bb.11. függő sínpályán utazik a bazalt

vid/ká/ok hgy

1973. február 8.

a közép-dunántúli kőbánya vállalat uzsai üzemében automatizált függő sínpályát építettek, hogy folyamatosabbá tegyék a termelést és a szállítást. a korszerűsítés előtt emberi erővel mozgatták a megrakott csilléket a töltő állomástól a fogadóhelyig, s a munka rendkívül balesetveszélyes volt

a vállalat üzemei és műszaki szakembereinek tervei alapján, 6.5 millió forintos saját beruházással, automatizálták ezt a munkafolyamatot. a központi vezérlésű sínpálya irányításához mindössze három ember szükséges. a csillék automatikusan megtöltik és feladják „önmagukat”, a sínpálya mellé - a szállítás folyamatosabbá tételére - kétezer tonna anyag befogadására alkalmas tárolót is építettek./mt1/

- 8 -

bb.10. a táncsics könyvkiadó ezévi terve: új ismeretterjesztő és szépirodalmi művek

i ró/fk/h1/ok hgy

1973. február 8.

a táncsics könyvkiadó a szakszervezeti politikai irodalom kiadása mellett ebben az évben számos érdekes ismeretterjesztő és szépirodalmi művet jelentet meg. a népszerű utikalandók sorozatban jelenik meg az érdeklődés homlokterében álló kis szigetországról szóló sebes tiber: tőzeget ástam irországban című műve. balázs dénes, a világjáró geológus a múlt évben a csendes-óceán szigetvilágát tanulmányozta és uton hazafelé már írja könyvét a fülöp-szigetéről. a sorozat ez évi külföldi művei közül kiemelkedik per olaf sundman könyve: léggömbbel az északi-sátra. ez az írás északi irodalmi nagydíjat és világhírt hozott szerzőjének. a vadászkalandok kedvelőinek szánja a kiadó kenneth anderson: ilyen a dzsungel című könyvét, amelyben az idős angol vadász mesél izgalmas történeteket emberevő vadállatok elejtéséről.

1973-tól kezdve évente egy-két fantasztikus elbeszélés-kötetet is kiad a táncsics. az ez évi válogatásban a műfaj legjobb szovjet, angol és amerikai képviselői szerepelnek. öröme szerezhet majd a sci-fi kedvelőinek fehér klára: oxigénia című regénye, amely a miénkhez hasonló bolygón játszódik. hoimar díthfurt: a világegyetem gyermekei címmel a természettudomány legújabb eredményeit felsorakoztatva bizonyítja, hogy az élet a földön - beleértve természetesen az embert is - a kozmikus környezet hatása alatt alakult ki és ma is számtalan szállával kötődik az univerzumhoz. pintér istván: rendőr! rendőr! című könyvében a száz éves budapest első öt évtizedének és benne az akkori budapesti rendőrség történetének néhány izgalmas mozzanatát idézi.

ebben az évben folytatódik az autósok között népszerű, „igy gondozd ...”, sorozat. újabb, átdolgozott kiadásban jelenik meg eberhard preusch könyve, az igy gondozd a trabantot. e sorozat tagjaként lát napvilágot szabó lászló: igy gondozd a fiatodat és l.p. suvalov „zsiguli”, könyve. ebben az évben két, nőknek szóló könyv is megjelenik. a nemzetközi nőnapra ajándéknak is alkalmas lesz a nők évkönyve 1973. amely értékes szépirodalmi válogatást is tartalmaz. a „nőknek készült”, címmel megjelenő kötet viszont elsősorban gyakorlati tanácsokat ad a modern dolgozó nőnek a háztartás, a bevásárlás, a gyermeknevelés, a testápolás ezernyi gondjának megoldásához.

/folyt.köv./

NA

- 9 -

bb.10./ a táncsics ... folyt./ok

mindenki számára hasznos lehet a kiadó három kis kézikönyve. a jótanácsok vásárlóknak című avasártás gondjainak - reklamáció csere stb. - gyors megoldásához ad segítséget. a mindennapos ügyeink „megmondja”, milyen ügyben hová kell fordulni: kérvény- és beadványmintákat tartalmaz, szabályokat, rendeleteket ismertet, megkímél sok felesleges kérdezősködéstől. rövidítések kézikönyve az egyre szaporodó, gyakran ismeretlen rövidítések között igazít utba.

a könyvhétre ismét elkészül a szép szó antológia, amelynek ez évi - harmadik - kötete a népszava irodalmi mellékletében 1971. szeptembere és 1972. szeptembere között megjelent írókból ad válogatást. a veres péter koszoruja című kötetben kortársak, politikusok, írók emlékeznek a népszerű alkotóra földiák jános új regénye, a somos pétért házassága mai konfliktus ábrázol. verseskötettel is jelentkezik a kiadó: csepéli szabó béla ne csüggedj, atlasz című kötete a józsef attila-díja költőnek az utóbbi években folyóiratokban megjelent verseit gyűjti csokorba./mti/

bb.12. érdekes kiállítások február kulturális programjából

i nm/mm/hi/ok hgy

1973. február 8.

gazdag és változatos kiállítási programot ígérnek a következő hetek: február 9-én pénteken a szépművészeti muzeumban nyílik meg - a magyar-angol kulturális munkaterv alapján - az angol portré kiállítás, című tárlat. a gazdag anyagot, amely a brit portréfestészet legjelentősebb képviselőinek alkotásait öleli fel, a xv. századtól napjainkig, a különböző angol muzeumok, galériák és magángyűjtők bocsátották rendelkezésre. a félszáz festményből, 25 miniatürből, 20 rajzból és akvarellből, valamint 18 metszetből álló jelentős összeállítást kilenc szobor egészíti ki. a bemutató március 12-ig fogadja az érdeklődőket.

a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai kiállító termében február 14-én amerikai grafikusművészek alkotásaiból nyílik tárlat. a magyar közönség a háború utáni amerikai művészet kiemelkedő egyéniségének: josef albersnek, helen frankenthalernek, jasper johnsnek, robert mothérwellnek és james rosenquistnek hetven művét tekintheti meg. a kiállító művészek részük az ugynevezett new yorki iskola, részint a pop art képviselői, s alkotásaikkal nemrég nagy sikerrel szerepeltek a firenzei nemzetközi grafikai biennálén. a budapesten felsorakozó műveket a new yorki metropolitan muzeum bocsátotta a hazai rendező szervek rendelkezésére.

/fooyt.köv./

- 10 -

bb.12./érdekes kiállítások ... folyt./ok

a harmadik nagyjelentőségű kiállítás február 16-án a műcsarnokban nyílik meg. a magyar-ndk kulturális munkaterv alapján ekkor kerül sor fritz cremer, a nemzetközileg is elismert ndk-beli szobrász és grafikus szinte egész életművének bemutatására. a művész magyarországon csaknem 300 alkotásával szerepel, amelyek között mintegy 80 szobor, csaknem 100 litográfia, 70 rajz, és 40 akvarell, valamint számos pasztell-kép található. fritz cremer műveit az antifasiszta harcosok emlékét idéző portréit nem csupán az ndk-ban és a többi szocialista országban tartják számon: alkotásai nagy sikert arattak franciaországban, egyiptomban, daniában, olaszországban és másutt is. az új kiállítás érdekesége lesz a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára készült szobortervezte, valamint az egyik legutolsó munkája, a galileit ábrázoló szobor. a bemutató március 11-ig tart nyitva./mti/

bb.13. óbudai házakból lopott

t bc/mm/hi/ok hgy

1973. február 8.

házat építő rokonát lopta meg perger györgyné bedő erzsébet 23 éves budapesti anyagbeszerző. anyagi nehézségei támadtak, s elhatározta, hogy bűnös uton szerez pénzt. egy napon behatolt rokon lakásába - az illető éppen nem tartózkodott otthon - s az ott talált 18 500 forintot elvitte. mivel rá senki sem gyanakodott, sorozatosan újabb betöréseket követett el: óbudán behatolt több újonnan épült, még bekerítetlen házba, s a keze ügyébe került pénzt és értékesebb tárgyakat - a többi között ékszereket, filmvetítőt, fényképezőgépeket - ellopta.

a fővárosi bíróság perger györgynét jogerősen kétévi és négyhónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

- 11 -

bb 14. több mint félmilliárd forintot adtak át a fejlesztési alapról - a külkereskedelem anyagi segítsége az exportcikkek gyártásához

1973. február 8.

i st pá ie bh hgy

a külkereskedelmi vállalatok egy része, különösen az utóbbi két évben, anyagilag is hatékony segítséget nyújtott ipari partnereinek az exportcikkek gyártásának fokozásához. 1971-ben 267 millió, tavaly több mint 300 millió forintot adtak át fejlesztési alapjukból termelőüzemeknek, hogy azok több új gépet szerezhessenek be, gyorsabb ütemben korszerűsithessék, bővíthessék a külföldön jól értékesíthető cikkek gyártását.

az anyagi áldozatok egy idő múlva természetesen a külkereskedelmi vállalatoknak is visszatérülnek, mert gazdaságosan értékesíthető cikkekből egyre többet exportálhatnak, nagyobb lesz a nyereségük. ilyen megfontolásokból támogatja például igen jelentős összegekkel a terimpex a szalámigyártás fokozását. a vállalat az állatforgalmi- és húsipari tröszttel megállapodott, hogy hozzá járul a szegedi szalámigyár rekonstrukciójához, vagyis ahhoz a beruházáshoz, amelynek segítségével a gyár évi 32 vagonnal növelheti a szalámigyártást, így e rendkívül keresett cikk külföldi piacát tovább bővíthetik.

a metalimpex a salgótarjáni kohászati üzemeknek tíz millió forintot utalt át külföldön jól értékesíthető acélszalagok gyártásának, nemesítésének fokozására. az agrimpex nyolc millió forinttal segíti a gabona tröszt tisztító és osztályozó berendezéseinek korszerűsítését, a lignimpex a mohácsi farostlemezyár rekonstrukciójához 21 millió forinttal járul hozzá, amelynek visszafizetését a farostlemezyár 1982-ben kezdi meg.

külkereskedelmi és termelővállalatok között egész sor gazdasági társulás is létrejött, amelyben a külkereskedelem pénzeszközeit is felhasználják az exportra termelés fokozásához. a minimpex az országos méhészeti szövetkezeti vállalat mézeskalács-üzem létesítésére társult, a hungarocoop a békéscsabai textilfeldolgozó kisipari szövetkezet exportjában vállalt érdekeltséget. öt millió forinttal járul hozzá a gyermekruhák gyártásának fokozásához, s így különösen a szovjetunióba szállíthatnak az eddiginél több gyermekruházati cikket.

bár a külkereskedelmi vállalatok fejlesztési alapja az idén szűkösebb, mint a korábbi években, továbbra is lehetőségük van arra, hogy az ipar jól jövedelmező exportjának fokozását anyagilag segítsék. ez azonban nem az egyedüli módja az exportra termelő kapacitások bővítésének. a kormány továbbra is különböző kedvezményeket nyújt a gazdaságos exportot szolgáló fejlesztésekhez, beruházásokhoz, e célokat segíti a kormány hitelpolitikája is. /mti/

- 12 -

7.55 bh

ke

bb 15. 34 szövetkezeti társulás vesz részt a vidék ellátásában

i ol gg ie bh hgy

1973. február 8.

eredményekkel jár az erők összefogása: mind több szövetkezeti társulás javítja a falusi lakosság kereskedelmi és élelmiszer-ellátását, veszi ki részét a szolgáltatások fejlesztéséből. néhány esztendeje tették meg az első lépéseket, hogy a községekben működő különböző szövetkezetek és vállalatok együttes erővel, egyszerű társulások alakításával elégítsék ki a helyi igényeket. az első kísérletek nem voltak túlságosan biztatóak; a közgazdasági és jogi szabályozók különbözősége miatt néhány kezdeményezés nem juthatott el a megvalósulásig. az utóbbi két esztendőben azonban elhárultak az akadályok és napjainkban országsszerte 34 társulás működik.

kecskeméten a város lakóinak kedvelt bevásárló helye a megye fogyasztási szövetkezeteinek közös, nagy létesítménye, a 3500 négyzetméter alapterületű, „alföld”, áruház, s ugyanígy a társulás alapján épült fel és nyílt meg a közelmúltban a kisvárdai szövetkezeti áruház is. ezeknek az üzletházaknak a nagykereskedelmi vállalatok mellett jelentős mennyiségű árut szállítanak a ktsz-ek is, gazdagítva a választékot.

több olyan társulás jött létre a közelmúltban, amelyekben az áfész-ek mellett résztvesznek a termelőszövetkezetek, állami és tanácsi vállalatok is. a 34 társulás a kereskedelmen kívül a sütőiparban, az édesiparban, a vendéglátásban, az építőiparban, a nyersbőr felvásárlásban és értékesítésben, valamint a húsfeldolgozásban fejti ki tevékenységét. gazdálkodásuk megerősítését és további közös vállalkozások kialakítását fontos feladatának tekinti a szövetség. /mti/

--

bb 16. mintegy 125 000 dolgozót érint a központi béremelés az évm építőiparban

i sb gg ie bh -hgy

1973. február 8.

az állami kivitelező építőipar vállalatainál az építésügyi és városfejlesztési minisztériumnak az építők szakszervezetével egyetértésben kiadott irányelvei szerint - megkezdődött a munkások és a közvetlen termelést irányítók központi béremelésének végrehajtása. az évm vállalatok már az előző hetekben sok előkészületi munkát, felmérést végeztek el. jelentős segítséget nyújt a minisztérium és a szakszervezet a vállalatoknak azzal is, hogy budapesten, pécsen, békéscsabán, győrött és gyöngyösön tájékoztatást tartanak az építő- és építőanyagipari vállalatok munkügyi szakembereinek, hogy egységes értelmezésben, azonos elvek alapján tegyenek eleget az mshmp központi bizottsága és a kormány bérrendezési határozatának. /folyt. köv./

- 13 -

8.00 bh

ke 930

bb 16./mintegy 125 000 ... folyt./ bh

az évm építőipari vállalatainál mintegy 125 000 dolgozót - fizikai munkást és a termelés közvetlen irányítóját - érinti a központi béremelés, amelyre 174 millió forintot fordíthatnak. ennek egy részét, csaknem 28 millió forintot az ágazat differenciálási elvei szerint osztott szét a vállalatok között a minisztérium. ebből az összegből azok a vállalatok kaptak az átlagosnál többet, amelyek a korszerű, iparosított építésmódokat fejlesztik, bővítik technikai eszközeiket és a korszerű berendezésekhez, magasabb technikai színvonalu munkához értő, kvalifikált munkások körét. tekintettel voltak azokra a vállalatokra is, amelyek az utóbbi években túllük független okok miatt az átlagosnál kisebb ütemben növelhették a munkások átlagkeresetét.

a béremelés vállalaton belüli végrehajtási elveit, módszereit - az ágazati irányelvek szerint - szakszervezeti taggyűléseken, termelési tanácskozásokon, brigádvezetői értekezleteken és egyéb fórumokon is meg kell vitatni, s végeredményben a gazdasági vezetők a szakszervezeti vezető testülettel egyetértésben döntenek a bérfejlesztési intézkedések vállalati megvalósításáról. a központi bérrendezéssel összehangoltan használják fel a vállalatok az önerőből tervezett bérfejlesztést is. ezért hangsúlyozzák az ágazati irányelvek, hogy a vállalat bérfejlesztésre előirányzott összegnek tulnyomó részét, de legalább 50 százalékát is az alapberek differenciált növelésére kell felhasználni.

azon túl, hogy elsősorban a kedvezőtlen, nehéz körülmények között, a több műszakban dolgozó munkásoknak és termelésirányításnak, valamint a nődolgozóknak az átlagosnál jobban növelik alapbérét - figyelembe veszik azt is, hogy nagyobb arányu bérnöveléssel indokolt elismerni a vállalat termelési profiljával összefüggő kulcsfontosságú szakmákat. a házgyáraknál főként a darukezelőket és a panel-szerelőket, a mélyépítő-iparban pedig a korszerű géplánc fontos szakmai láncszeme, az exkavátor- és dömperekkelés differenciált bérfejlesztését helyezik előtérbe. az igényelvek szerint gondoskodni kell a tartósan kiemelkedő teljesítményt nyújtó dolgozókat munkájának bérezési elismeréséről is. ugyancsak magasabb béremelést indokolt adni azoknak a közvetlen, termelést irányító szakembereknek is, akiknek irányítás alatt a brigádok tartósan kiemelkedő teljesítményt értek el.

az építőiparban nemcsak a személyi alapbéreket - órabéreket - hanem valamennyi munka tarifarendszer szerinti teljesítménybérét is emelni kell, ennek megfelelően majd sokszáz normatételt kell átmozdítani. munka tehát van bőven, s ezért a vállalatoknak a lehetőség szerint gondoskodniuk kell arról, hogy legalább átmenetileg meg erősítsék a béremelés előkészítését végző apparátust./mti/

- 14 -

8.10 bh

He 935

bb 17. az idén megkezdődik a Lágymányosi szövetkezeti nagyáruház építése

1 ol tné ie bh la

1973. február 8.

döntöttek a kormány illetékesei: Lágymányoson a tervek szerint még ez év végén hozzákezdhetnek az új szövetkezeti iparcikk- és étel-miszer nagyáruház, a főváros egyik legnagyobb, s technikai berendezésében legkorszerűbb kereskedelmi központjának építéséhez a közös szövetkezeti létesítmény összesen mintegy 600 millió forintos beruházással épül. létrehozásához - a 250 millió forintos állami hozzájárulás és bankhitel mellett - az áfész-ek és szövetkezeti közös vállalatoaik 200 millió, az okisz-hoz tartozó ipari szövetkezetek 50 millió, a fogyasztási szövetkezetek az országosan kezelt közös alapból további 100 millió forinttal járulnak hozzá.

az új áruházat, amely albertfalva, budafok, Lágymányos és a kelenföldi lakótelep lakossága, valamint a XI. kerületben dolgozó 30-35 ezer munkás áruellátását lesz képes biztosítani, a szövetkezeti tervező és kivitelező vállalat szakemberei tervezik, a kivitelező valószínűleg az évm középület építő vállalata lesz. a kétszintes létesítményhez több száz kocsi befogadó pinceparkoló is terveznek. a fővárosi tanács negyedik ötéves terve szerint az áruház megépítésével egyidejűleg megvalósulhat a fehérvári uti piac rekonstrukciója is.

a nagyszabású vállalkozás tervei szerint a mélyhűtött terület 120 négyzetméternyi lesz; a hűtő- és mélyhűtő-pultokat, a „gondolat”, a tyler-berendezést - amerikai licenc alapján a hűtőgépgyár készíti. a mozgólépcsőt a szovjetunióból szerzik be, a csomagoló-és előkészítő berendezések beszerzéséről holland, olasz, svéd cégekkel tárgyalnak.

n!

az elképzelések szerint az áruválasztékot egyebek mellett a nemzetközi szövetkezeti árucseré utján is gazdagítják majd. a szolgáltatások szervesen egészítik ki az áruház kereskedelmi funkcióját: a férfi és női szalóban méretre alakítást, más részlegekben műszaki cikk-, óra- és ékszerjavítást, valamint házhoz szállítást is vállalnak, és várhatóan külön kozmetikai, fodrász és cipész részleget is nyitnak az épületben. gondoskodnak az áruház saját sütőipari ellátásáról, s helyben árusítják a szövetkezeti husfeldolgozó üzem különleges készítményeit. az elképzelések szerint évente több alkalommal is nemzetközi heteket rendeznek majd. a nyitás után várható éves forgalmat körülbelül egymilliárd forintra tervezik.

mivel az áruházi vállalkozásban 400 fogyasztási és 110 ipari szövetkezet vesz részt, ilyenformán ez nemcsak az ellátásban tölt be fontos szerepet, hanem tovább erősíti a fogyasztási és ipari szövetkezetek kapcsolatait, beszerzési, értékesítési pozícióit.

az áruház a tervek szerint 1975-re készül el./mti/

- 15 -

8.25 bh

He 930

bb 18. huszonöt éve együtt

vid ká bh hgy

1973. február 8.

1948. őszén 20 volt gazdasági cseléd, mintegy 300 hold összterületen termelőszövetkezetet alakított a zala megyei nagyfakos pusztán. ez volt zala megye első termelőszövetkezeti közös gazdasága. a földön, néhány épületen kívül egy pár ló és egy tehén volt a közösség összes vagyona, amelynek összértéke alig haladt meg a 300 000 forintot. 1959-ben további 80 család csatlakozott a nagyfakosiakhoz a szomszédos településről, a szövetkezet határa pedig 1140 holdra bővült.

a nagyfakosi dózsa termelőszövetkezet területe azóta sem nőtt, de gazdaságilag a megye legjobb szövetkezetei közé került. tavaly 7 millió forint értékű árut termelt, tagságának átlagos jövedelme meghaladta a havi 2 000 forintot. az alapításkor mindössze 4 szövetkezeti gazdának volt saját háza, azóta minden tag családi házat épített.

a nagyfakosi termelőszövetkezet élén 23 év óta megszaki-
tás nélkül dobó István elnök áll, aki minden bizonnyal az ország egyik legrégebbi, de nem legöregebb - mindössze 47 éves - tsz elnöke./mti/

--

bb 19. új vízszennyezők: a sertéstelepek

vid ká bh hgy

1973. február 8.

a folyók vízének szennyezésében újabban a mezőgazdasági üzemek is döntő szerepet játszanak - állapították meg a közép-tiszaví-
déli vízügyi igazgatóságon az elmúlt évi laboratóriumi vizsgálatok alapján. a tiszta középső szakasza mentén az utóbbi években létesít-
ett nagyüzemi sertéstelepek szennyvizeinek egy része tisztítás
nélkül folyik a csatornába, a folyókba. ezért az igazgatóság több
termelőszövetkezet és állami gazdaság ellen indított szabálysérté-
si eljárást és szennyvízbírság fizetésére kötelezte őket. az igaz-
gatóság vízminőségi felügyelete egyébként a tavalyi mérések alap-
ján ötvenhét mezőgazdasági és ipari üzemet terjeszt elő szenny-
vízbírságra./mti/

--

- 16 -

gss
He

bb 20. termelőszövetkezeti társasházak épülnek bács-kiskun
megye falvaiban

vid ká bh hgy

1973. február 8.

emeletes termelőszövetkezeti társasházak épülnek bácskis-
kun megyében a mezőgazdasági üzemek és az otp együttműködésével.
a megállapodás szerint a pénzügyi kölcsönt folyósít azoknak
a tsz-eknek, amelyek vállalkoznak - saját építő részlegeikkel -
lakóházak kivitelezésére, valamint a szükséges építőanyag be-
szerzésére. eddig 32 lakás készült el ilyen formában. a tisz-
késkei új élet tsz, a község ugynevezett kerekdombi részén, új
lakótelep kialakításához kezdett. itt befejeződött a 16 lakást
magában foglaló első kis társasházak kivitelezése, s máris újabb
24 lakás épül. a harkakötönyi egyesülés tsz-ben szintén 16 lakás-
ból álló épülettömb kialakításán dolgozik a szövetkezet brigádja.
ebből négy lakást rövidesen átadnak. a közös gazdaság az építési
költség 15 százalékát előlegezi tagjainak, s ezt az összeget három
évre kamatmentesen adja. a bajai micsurin termelőszövetkezetben
is ilyen módon építkeznek a szövetkezeti gazdák. az új lakásépítési
akció, amely a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok lakáshelyzetét
is enyhíti, faluformáló szerepet tölt be. ezeken a telepü-
léseken ezek az első többszintes lakónegyedek. az idén folytatják
a termelőszövetkezeti társasházak építését./mti/

--

bb 21. bántalmazta a taxisofőrt - szabadságvesztésre ítélték

vid/ká/n y hgy

1973. február 8.

revák József miskolci lakos, a miskolci vendéglátóipari vál-
lalat felszolgálója, munkaidő után, feleségével együtt betért
egy pohár italra a miskolci stadion étterembe. zárórakor
taxit rendeltek. revák a taxiórát nullára állította, s nem
akarta megfizetni a rendelési díjat. emiatt nézeteltérése
támadt a taxisofőrrel. revák bántalmazta a gépkocsivezetőt,
majd amikor kiszállították a taxiból, annak kilincseit letép-
te, ablaküvegét összetörté, kocsilemezét megrongálta. ezzel
megközelítőleg kétezer forint kárt okozott.

a miskolci járásbírósa - tekintettel arra, hogy a közfor-
galmu közlekedési vállalat alkalmazotti minőségben tevékenyke-
dő taxisofőrt ugyanolyan büntetőjogi védelem illeti meg, mint
a hivatalos személyeket - revák Józsefet hivatalos személy el-
leni erőszakban, valamint rongálásban mondta ki bűnösnek, s
ezért kilenc hónapi, szigorított börtönben letöltendő szabadság-
vesztésre ítélte. a vádlott enyhítésért fellebbezett./mti/

--
-17-

B.40/ny

He M30

bb 22. agronómus a mezőföldi háztáji gazdaságokban

vid/ká/ny hgy

1973. február 8.

a mezőföldi egyesült áfész januártól agronómust alkalmaz a háztáji gazdaságok támogatására. a szövetkezet 1972-ben 13 millió forint értékű zöldséget és kisállatot vásárolt fel a tájegység hat községében. az áfész agronómus termelési és növényvédelmi szaktanácsokat ad a kisgazdaságoknak, elősegíti az új baromfifajták, hibridnyulak, jövedelmezőbb zöldségfélék elterjesztését. a szövetkezet a szerződő kistermelőket ingyen vetőmaggal, speciális tápokkal és növényvédőszerrel látja el, védőárakkal fokozza a termelési kedvet./mti/

--

bb 23. orsai jános tanácselnök a x. kerület fejlődéséről

1 don/pá/ny -cz

1973. február 8.

budapest egyik legnagyobb munkáskerülete kőbánya. az elmúlt esztendőben sok új lakással, létesítménnyel gyarapodott a városrész, s kőbánya központjának beruházási programja további nagyarányú fejlődést ígér. mit hoz 1973 a kerület életében? - erről érdeklődött az mti munkatársa dr. orsai jánostól, a x. kerületi tanács elnökétől.

- az idén nagy horderejű, látványos építési vállalkozások nem lesznek - mondta a tanácselnök. - 1973 gyakorlatilag az új beruházások előkészítésének, az új létesítmények alapjai megvételének az éve. lakásépítési programunkat folyamatosan, az előírt ütemezés szerint valósítjuk meg. újhegyen eddig mintegy 1500 korszerűen felszerelt otthonba költöztek be tulajdonosaik. a másik új lakótelepünk a kiserdőben, az őrs vezér tér és az ottani erdősor között épül meg.

- a kőbányai városközpont építése egyébként már megkezdődött. a lakások szanálásához a rekonstrukcióra kijelölt területen hozzáláttunk. a körösi csoma sándor ut mentén, a kápolna utcában, a füzér utcában, a halom utcában, valamint a pataki istván téren több mint 700 elavult, korszerűtlen lakást bontottunk le. a centrumban épülő lakóházak tízemeletesek lesznek. az ott honok 42 százaléka garzon, egyszobás, illetve másfél szobás, 24 százaléka kétszobás, 28 százaléka két és félszobás, 6 százaléka pedig három és félszobás lesz.

/folyt köv/
9.00/ny

-18-

He 12 h

bb 23. / orsai jános.....1.folyt/ny

az építkezések során - mint a tanácselnök elmondta - a körösi csoma sándor ut nyomvonalát áthelyezik, amely a kápolna utcán át, a munkás mozit érintve a pataki istván téri makk-hetes vendéglőnél torkollik majd a meglévő utszakaszba. a mostani körösi csoma sándor ut- zalka máté tér és pataki istván tér közötti szakaszán a közúti forgalom megszűnik és sétautcává ,, léptetik elő,,.

- a városközpontból a lakás-szanálásokkal egyidejűleg folyamatosan költöztetjük el a rekonstrukciós területen levő üzleteket. sajnos, sok, alapvető élelmiszert árusító boltot be kell zárunk. ezek pótlására a mázsa téri piacon egészen újszerű, az országban még sehol sem alkalmazott építési móddal emelünk egy hatalmas husboltot. az új létesítmény - amely husz méter átmérőjű és 8 méter magas - félgömb alakú betonból és vasszerkezetről készül. előnye, hogy néhány hét alatt megnyitásra kész. az új kereskedelmi létesítményben testvérvárosunk, veszprém egyik üzlete, a pápai husüzem mintaboltja, valamint a baromfiipari tröszt mintáüzlete kap helyet. a 300 négyzetméternyi alapterületű husboltot várhatóan még az év első felében megnyitjuk.

- a városközponthoz tartozó egyik legnagyobb létesítményünk az ifjúsági művelődési ház alapjait az idén vetjük meg. az új kulturális intézmény helyéül a halom utca és a bánya utca által határolt területet jelöltük ki. a művelődési ház - amelynek alapkövét ez év júliusában helyezük el - társadalmi összefogással készül. lesz benne 500 személyes színházterem, gyermek- és felnőtt könyvtár, s itt kapnak helyet az ifjúsági szakkörök és klubok is. a művelődési házat hatalmas park övezi majd.

- megkezdtük és az idén folytatjuk az óhegy építését. a 20 hektárnyi nagyságú volt bányagödör helyén parkot létesítünk. a gellérthegy magasságával egy szintben lévő területen 200.000 köbméter földet mozgatunk meg. a pihenő, séta- és játszótéren kívül ügyességet fejlesztő szabadtéri tornatermeket, kézi- és focipályákat is építünk. a hatalmas kiterjedésű területet az idén ősszel fákkal ültetjük be.

- örömmel mondhatom, hogy egyik legsúlyosabb gondunk megszűnt. a negyedik ötéves tervidőszakra vállalt óvodaépítési programunkat ugyanis két év alatt teljesítettük. ebben jelentős szerepet játszottak a kőbányai üzemek és vállalatok, amelyek határozott támogatással segítették a program megvalósítását. ezért elismerés és dicséret illeti őket.

/folyt köv/
9.08/ny

-19-

He 12 h

bb 23. / orsai jános.....2.folyt/ny

csak példaként szeretném megemlíteni a rádi utca 4-6 szám alatt legutóbb átadott száz személyes óvodát, amelyben - a vállalatok kezdeményezésére és támogatásával - tornatermet is berendeztek. az orion gyár ötven, az egyesült gyógyszer és tápszergyár negyven hellyel bővítette üzemi óvodáját. a kőbányai gyógyszerárugyár a napokban avatja fel új, száz személyes gyermekintézményét. az erdők most a bölcsődei ellátás jobbá tételéért kell összefognunk. az a tapasztalatunk ugyanis, hogy a gyermekgondozási segély igénybe vevő édesanyák egy-másfél év után ismét munkába szeretnének állni. sokan gyermekük bölcsődei elhelyezésére vonatkozó igényüket már be is jelentették.

- kőbánya közmű-ellátása területén hasonló eredményről és gondról számolhatunk be - mondta a tanácselnök. a terület több évtizedes problémája, kőbánya vízellátása a hálózatbővítés és a tárolómedencék megépítése révén megoldódott. most a csatornaépítések ütemét kell meggyorsítani, különösen a gyömrői és a maglódi uton. / gordon judit-mti/

-. -

bb 24. baleset szabálytalan előzés miatt

mm/ny -cz

1973. február 8.

a viii.kerületben a mező imre ut és festetics utca kereszteződésében szücs józsef 26 éves gépkocsivezető az általa vezetett személygépkocsival szabálytalanul előzdött és összeütközött egy tehergépkocsival, majd egy másik tehergépkocsinak ütközött. szücs józsefet és utasát könnyű sérüléssel szállították kórházba./mti/

-. -

bb 25. több mint ezer új otthon - az idei fejlesztési tervről tárgyalt a szombathelyi városi tanács vb

vid kz bh -cz

1973. február 8.

a város 1973. évi költségvetési és fejlesztési tervét vitatta meg csütörtökön szombathelyen, a városi tanács végrehajtó bizottsága. a jóváhagyott terv a negyeshelyen az ipari termelés 5-6 százalékos növekedésével számol. tovább bővülnek, korszerűsödnek az ipari üzemek. a pamutipari vállalat például gépesítésre és szociális létesítmények építésére több mint 31 millió forintot fordít, ugyanerre a célra a remix vállalat 16 millió forintot költ. megkezdődik a savaria cipőgyár 130 millió forintos beruházást igénylő rekonstrukciója. folyamatban van a számítóközpont építése, a latex, a jár-műjavító és több más vállalat bővítése./folyt. köv./

- 20 -

10.53 bh *12⁰⁰*

bb 25. /több mint ezer ... folyt./ bh

lakás az idén, 1974 épül a városban. a vízellátás javítására üzembehelyezik az újperinti vízművet, s tovább folytatják a területi vízmű építését. javítják a gáz és villamosenergia ellátást, s jelentős mértékben fejlesztik az üzlethálózatot.

a derkovits városrészen megkezdik egy 200 személyes óvoda és egy 16 tantermes iskola építését. hozzáfognak egy 250 személyes középiskolai kollégium létesítéséhez, s átadják rendeltetésének az élelmiszeripari szakközépiskola 120 személyes diákotthonát és a mezőgazdasági szakmunkásképző iskola 108 személyes kollégiumát. elkészül az új filmszínház, folytatódik a hangversenytérlem kialakítása és befejeződik a skanzen építésének első üteme./mti/

-. -

bb 26. felhasználható: 16 óra után!

képzőművészeti kiállítások a csongrád megyei falvakban

vid kz bh -cz

1973. február 8.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának művelődésügyi osztálya, a megyei művelődésügyi módszertani központtal együttműködve rendszeresen rendez képzőművészeti kiállításokat a falvakban. a tárlatokat köziszlést formáló, fejlesztő előadásokkal kapcsolják össze a sorozat keretében csütörtökön dr. laczó katalin a megyei tanács művészeti fődolgozója a mórhalmi művelődési házban megnyitotta a takács győző festőművész kiállítását. az alkotónak a délföld tájait, embereit megörökítő 35 olajképe, temperája és grafikája került a közönség elé./mti/

-. -

bb 27. a köjál tájékoztatója az influenza-járvány megszünéséről

pá bh -cz

1973. február 8.

a fővárosi köjál az influenzás megbetegedések számának nagymértékű csökkenése alapján úgy ítéli meg, hogy az influenza járvány megszűnt, és ezzel a különleges járványügyi intézkedések többségének fenntartása szükségtelenné vált.

/folyt. köv./

- 21 -

11.20 bh *12²⁰*

bb 27. /a köjál folyt./ bh

ezért a még influenzás betegeket ápoló osztályok kivételével a beteglátogatási tilalmat csütörtöktől feloldotta. azonban kéri egy-egy beteg csoportos látogatásának járványügyi érdekekből való mellőzését. ugyancsak feloldotta a belgyógyászati osztályok kivételével valamennyi más szakmai osztályra a beteg beutalások korlátozását. a belgyógyászatra vonatkozó korlátozást a még influenzás betegeket ápoló osztályok kiürülésével párhuzamosan előreláthatólag hét-tíz nap múlva lehet feloldani.

mivel igen alacsony a gyermekek megbetegedési száma, ezért a gyermekbénulás elleni védőoltások folytatására lehetőség van. az illetékesek kéri azokat a szülőket, akik a gyermekbénulás elleni védőoltásra felhívást kaptak, hogy gyermekeiket február 9. és 15. között vigyék el oltásra a lakóhelyük szerint illetékes gyermekvédő intézetbe, annál is inkább, mert ezen oltástípus vonatkozásában pótolásokra lehetőség nincsen./mti/

--

bb 28. halálos baleset

bh -cz

1973. február 8.

tatabánya belterületén jászberényi istvänné 59 éves nyugdíjas, helyi lakos a járdáról féktávolságon belül lépett egy személykocsi elé, amely elütötte. az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat folyamatban van./mti/

--

bb 29. új hid épül a körösön

vid kz bh -cz

1973. február 8.

tovább folytatják a körös új közúti hidjának tavaly május óta szünetelő építését kunszentmártonnál. a régi, keskeny híd két kilométer távolságra felépülő új hid - az ártéri szakaszokkal együtt - 220 méter hosszú és 12 méter széles lesz. előregyártott elemekből, hazánkban még nem alkalmazott úgynevezett szabadon-szerelt technológiával építik. az elemek behelyezéséhez állványzatot nem használnak, feszítő kébelek helyettesítik a szerelőállványokat. mivel az új körös-híd nem az eredeti helyén épül, a 44-es út kunszentmárton-környéki szakaszát is korrigálják, mintegy öt kilométer hosszúságban új nyomvonalat építenek./mti/

--

- 22 -

11.30 bh

ke 12²⁰

bb 30. téli aszály a dél-alföldön - mínusz százegy centiméter a tiszta vízállása szegednél

vid kz bh -cz

1973. február 8.

téli aszály van a dél-alföldön. az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság 9 000 négyzetkilométeres körzetében csongrád megyében, továbbá bács-kiskun és békés megye egy részében - december elsejétől számítva, tehát 70 nap alatt alig 15 milliméter csapadék hullott. a sokévi átlaghoz képest mintegy 60 milliméter csapadékkal adós a természet. a tiszta egész vízgyűjtő területén hasonló a helyzet, ezért nagyon alacsony a folyó vízállása. a szegedi mérce csütörtökön mínusz 101 centimétert jelzett, ami az év apadási rekordja. ilyen kis vízállás februárra nem jellemző, ritkán fordul elő. összehasonlításként érdemes megemlíteni, hogy csaknem 11 méterrel alacsonyabb most a tiszta szegednél az emlékezetes nagyárvíz tetőző szintjénél. akkor 3 000 köbméter, most pedig csupán 260 köbméter vizet szállított, illetve szállít a folyó másodpercenként. mindez különösebb hátrányt nem jelent, mert az ipari és az ivóvizet is felszín alatti készletből, furott kutakból nyerik. veszélyt csak az okozna, ha nagyobb tömegű szennyező anyagok kerülneek valamilyen úton a folyóba, ilyenkor ugyanis a felhigulás lehetőségei korlátozottabbak.

hidrológiai érdekesség, hogy tulajdonképpen a tiszta alsó szakaszán már több mint egy éve tart a kis vízállás, kivéve az elmúlt év őszén azt a rövid átmeneti időszakot, amikor a maros és a hármas körös romániai áradása megemelte a tiszta szintjét.

a téli aszály pillanatnyilag nem okoz kárt, bizonyos szempontból előnyös a mezőgazdaságnak. az őszi kalászosokon el tudnak járni a műtrágyát szállító és kiszóró járművek. további csapadékszüke azonban az öntözésre való felkészülés terén különösen nagy feladatokat ró a vízügyi szervekre és a gazdaságokra./mti/

--

bb 31. téli uborkaszegzon

vid kz bh -cz

1973. február 8.

csongrádban, a szegvári puskin tsz üvegházában érkezett a téli uborkaszegzon. csütörtökön már mázsaszámra szedték a jól fejlődött terméseket. a közös gazdaság termálvízfűtéses kertészetében 15 000 négyzetméternyi területen nevelik a kedvelt zöldséget. az új uborkák általában fél kilósak; de akadnak köztük olyanok is, amelyek egy kilót nyomnak. a hollandiából származó, ki-mondottan hajtásra, üvegházi nevelésre alkalmas óriás uborkákat budapestre szállítja a gazdaság. az idény kedvezően indult, korán tudták megkezdeni a szedést, legalább 500 mázsa termésre számítanak./mti/

--

- 23 -

11.50 bh

ke 12²⁰

bb 32. üzembehelyezték a bcm vasuti távközlő és biztosító be-
rendezéseit

vid/kz/ny -cz

1973. február 8.

csütörtökön üzembehelyezték az új beremendi cementmű kor-
szerű vasuti távközlő és biztosító berendezéseit. ezek szava-
tolják az évi 1 millió tonna cement termelésére épült gyár va-
suti forgalmának gyors és biztonságos lebonyolítását. az áta-
dással befejeződött a villányi elágazás és a bcm közötti vala-
mennyi vasuti jellegű beruházás, ami a máv feladata volt. ezen-
kívül építette fel saját beruházásából a bcm a gyártelep vo-
nalhálózatát és a bcm máv-állomás közötti deltavágányát. mind-
ezek együttes költsége több száz millió forint volt. /mti/
--

bb 33. elmulasztotta a tartásijat - nyolc hónapra ítelték

vid/kz/ny -cz

1973. február 8.

gyuga pál 38 éves bokodi segédmunkás sorozatosan rendőri
felügyelet alatt állt, és többször büntették elzárással és pénz-
bürtökkel. két éve könnyű testi sértés miatt 30 napi felfüg-
gesztett szabadságvesztésre ítelték. az idült alkoholista még-
sem változtatott magatartásán. havi 300 forintos gyermektartá-
si kötelezettségének sem tett eleget. a tartozása több mint
3.000 forintra gyarapodott. a vádlott nem dolgozott, az esedé-
kes összeget nem tudták levonni tőle. az esztergomi megyei bírósá-
g munkakerülő és iszákos életmódja miatti tartásdíj elmu-
lasztásának büntetéseért jogerősen 8 hónapi szabadságvesztésre
ítélte, egy évre a közügyek gyakorlásától eltiltotta, és kény-
szerelvonó kezelésre kötelezte. korábbi, egy hónapos felfüggesz-
tett büntetését is le kell töltenie. /mti/
--

bb 34. hat évi szabadságvesztés emberöléskísérlés miatt

vid/kz/ny -cz

1973. február 8.

a somogy megyei bíróság dr. márton géza tanácsa csütörtökön
kaposvárott hirdetett ítéletet selypes mihály 40 éves lajosmi-
zei foglalkozás nélküli ügyében. emberölés büntetése kísérle-
te miatt hat évi szabadságvesztésre és öt évi közügyektől való
eltiltásra, valamint kényszer alkohollevonó kezelésre ítélte.
/folyt köv/ -24-
12.05/ny

ke 12³⁰

bb 34. / hat évifolyt/ny

selypes mihály a somogy megyei szabás községben 1972. július
27-én az esti órákban ittas állapotban összekülönbözött gerő
alfonz 27 éves sértettel. amikor a sértett lefeküdt és elaludt,
a vádlott kiment a pincébe és egy fejszével tért vissza. az-
zal háromszor fejte vágta gerő alfonzot, aki egész életére mun-
kaképtelenné vált. a védelem enyhítésért fellebbezett. az ügyész
három napi gondolkodási időt kért. /mti/
--

bb 35. felhasználható 17 órát!

tsz-nyelvtanfolyamok

vid/kz/ny -cz

1973. február 8.

a közös gazdaságok bővülő nemzetközi kapcsolatai, a külföl-
di szakirodalom hasznosítása szinte parancsolóan megköveteli,
hogy a szakemberek idegen nyelveket tanuljanak. ezért vállalko-
zott a komárom megyei tsz szövetség arra, hogy nyelvtanfolya-
mokat szervez. elsőként német nyelvű tanfolyamot indított. a
megyében ugyanis több termelőszövetkezetnek van kapcsolata ndk-
beli szövetkezetekkel és gyakoriak a kölcsönös látogatások. a
tatai megyei művelődési központban csütörtökön kezdődött oktató-
son nemcsak termelőszövetkezeti, hanem állami gazdasági szakem-
berek is részt vesznek. az érdeklődésnek megfelelően a később-
iekben más nyelvekből is szerveznek hasonló tanfolyamokat. /mti/
--

bb 36. száraz barlangok

vid/kz/ny -cz

1973. február 8.

a szokatlan hosszú ideje tartó aszályos időjárás hatására
az aggteleki karsztvidéken és a környező völgyekben már csak
azok a nagyobb források, amelyek működnek, amelyek a mélyebben fek-
vő karsztüregekből kapják a vízutánpótlást. eddig több mint
husz vízfolyás száradt ki: köztük a vass imre barlang kistoho-
nya és a bódvaszilasi meteor barlang vecsem forrása. a jósva-
fői kossuth és a tornaszentandrás rákóczi barlang egyes ré-
szei annyira szárazak, hogy szinte már porzanak. az aggteleki
baradla barlangban is a szokásosnál jóval kevesebb vizet szál-
lít a földalatti styx és acheron patak és elapadt a víz az ugy-
nevezett retek ágban is. /mti/
--

12.10/ny

-25-

ke 12³⁰

bb 37. ,, fehér próbák,, a nyergesujfalui viscosagyár új üzemében
vid kz bh -cz 1973. február 8.

a nyergesujfalui magyar viscosagyár új poliakrilnitril szálgyárának regeneráló üzemében csütörtökön megkezdtek az ugynevezett fehér próbákat. még nem nyersanyaggal, csak vízzel, de már összefüggően próbálják ki a berendezéseket. ennek a részlegnek zavartalanul kell működnie addigra, mire a következő napokban a polimerizációs / a szálképző/ berendezéseknél is sor kerül a hasonló próbákra. a próbatermelést a tervek szerint márciusban kezdik.

a több mint egymilliárdos beruházással létesülő gyár a világszínvonalnak megfelelő technológiával termel majd. a legnagyobb hazai szintetikus szálgyár lesz. magasfoku automatizálására jellemző, hogy a három műszakban - a műszaki és adminisztratív munkaerővel együtt - mindössze 300 dolgozója lesz. az új gyár terméke crumeron néven kerül majd forgalomba. a szintetikus szálak közül ez hasonlít legjobban a gyapjuhoz, szép élénk színekre festhető tartós, jól és könnyen mosható. az ilyen importszálakat nálunk orlon, vagy chasmilon néven ismerik.

a gyárat évi 4600 tonnás termelésre tervezték, de már megkezdtek az előkészületeket ahhoz, hogy a következő öt éves terv első felében több mint kétszeresére, 10 000 tonnára növeljék a kapacitást. a szálképző üzembrészt már eleve úgy építették, hogy helyet tudjon adni a bővülő gépparknak. a fejlesztés szorosan kapcsolódik a magyar-lengyel szintetikus szál gyártásszakosítási együttműködéshez. a nyergesujfaluról már eddig is szállított danamidselem szálak mellett már az idén megkezdik a crumeron szálak exportját is. helyükbe poliészter vágottszálakat kap a magyar ipar. az idei 1150 tonnás szálcsere 1975-re kölcsönösen 4000-4000 tonnára, 1980-ra pedig 10 000-10 000 tonnára növekszik.
/mti/

..-

bb. 38. időjárásjelentés

vas /hgy / é

1973. február .8 . / mti/

a meteorológiai intézet jelenti február . 8-án 12 órakor.

enyhe változékony marad az idő.

a változékony, enyhe időjárást hozó különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu óceáni levegőhullámok európa középső részét érintve haladnak nyugatról kelet felé. az egyes levegőhullámok átvonulása futó esőket és szélélénkülést okoz. a hőmérsékletek európa - szerte magasabban alakulnak az évszaknak megfelelő értéknél. a szerdán mért hőmérsékleti maximumok a skandináv-félsziget déli részein például 8-10 fokkal magasabbak voltak az elmúlt 20 év átlagánál mivel az óceáni levegő újabb hullámai érkeznek szárazföldünk fölé, így a kárpát- medencében és környékén folytatódik a változékony, február közepén szokatlanul enyhe idő.
/ folyt.köv/

12.26/ é

-26-

He 13⁰⁵

bb. 38. / időjárásjelentés 1. folyt /é

házánkban szerdán felhőátvonulásokból szorványosan esett az eső. a lehullott csapadékmennyiség azonban sehol sem haladta meg a 2mm-t. az északkeleti határmentén napközben sem mértek 2-5 fokkal magasabb hőmérsékletet, az ország többi részén azonban 6-10 fokkal maximumok alakultak ki. itt említjük, meg hogy a budapesten számított szerdai napi középhőmérséklet 7,7 fok volt. ilyen magas középhőmérséklet február 7-én a meteorológiai észlelések óta nem fordult elő. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 3, plusz 6 fokig hűlt le a levegő. délelőtt túlnyomóan felhős idő volt. egy-két helyről kisebb esőt jelentettek. voltak helyek ahol már 11 órakor 7-10 fokot mutatott a hőmérő.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 7.7 fok volt, a százéves átlagnál 8,0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

felhőátvonulások.

főként az ország északi felében szorványosan kisebb esők. mérsékelt, napközben megélénkülő délnyugati, nyugati szél. az évszakhoz képest szokatlanul enyhe idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : plusz 4, mínusz 1
legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken : 5-10 fok között.

a duna vízállása budapesten 137 cm.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

élénk nyugati, északnyugati széllel felhőátvonulások, futó záporok. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte -1 plusz 4, később plusz 1,- 4 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte plusz 5, plusz 9, később plusz 1, plusz 2 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható. / mti/

..-

12.27/ é

-27-

He 13⁰⁵

bb. 39. megjelent a társadalmi szemle februári száma

hi é hgy

1973. február 8.

a párt elméleti és politikai folyóiratának februári száma szerkesztőségi cikkben elemzi a vietnami győzelem jelentőségét, vajda péter pedig azokat a kényszerű lépéseket veszi számba, amelyeket az amerikai vezetésnek kellett megtennie a vietnami kérdésben 1972 őszétől a megállapodás aláírásáig. két fontos évfordulóról emlékezik meg a folyóirat. józsa györgy a kommunista kiáltvány megjelenésének 125. évfordulójára írt cikkében azt vizsgálja, mennyiben maradt máig is élő és forradalmasító alkotás a marxizmusnak ez az alapvető műve. dr. berecz jános a magyar-szovjet barátsági szerződés negyedszázadának nagy eredményeit méltatja írásában. a hosszú távú népgazdasági tervezőmunka eddigi tapasztalatait ismerteti klézsl róbert, egy másik tanulmány pedig - szabó istvánnak, a tot elnökének tollából - azt analizálja, hogyan érvényesül a demokrácia és a törvényesség a termelészövetkezetekben.

a társadalmi szemle szerkesztősége a közelmúltban ankétot rendezett arról, hogyan valósul meg az „egyenlő munkáért egyenlő bért”, elve a gyakorlatban, főleg a nődolgozók és az ifjúmunkások bérezésében. a folyóirat most közli az ankét részletes szövegét. egy másik beszélgetésben pártmunkások szólnak arról, hogyan lehetne növelni a fizikai munkások arányát a pártban. két további hozzászólást tesz közzé a társadalmi szemle az eszme - szervezet - mozgalom című cikkkel indult vitához: ezuttal dr. kulcsár kálmán és dr. pirityi ottó fejti ki véleményét a témáról.

a nemzetközi rovatban réti ervin a választások utáni japán politikai helyzetet elemzi. közművelődésünk és közoktatásunk mai izgalmas kérdéseit feszegetik a folyóiratban a művelődéspolitikai jegyzetek. / mti/

--

bb. 40. a harmadik téli,, virághullám,, a mecsek vidékén

vid / kz é / hgy

1973. február .8.

a megyék vidékén újabb „virághullám”, köszöntött be a mostani szokatlanul meleg, verőfényes napokon. az idei télen amelyet csak ritkán szakított meg a hideg és a havazás, immár harmadszor bontakozott ki a természet.
/ folyt. köv/

12.50 / é

-28-

hc 1340

bb.40. / a harmadik ... 1. folyt /é

először december végén, majd január derekán és most- február elején- ismét kinyíltak a tavaszi virágok. méghozzá nem is csak itt- ott jelentek meg a kikelet korai hírnökei, hanem tömegesen virágzik a hóvirág és a kankalin, s a szubmediterrán jellegű illatos hunyor és meténgfü. a szársomlyó déli lejtőjén évek óta nem tapasztalt mennyiségben virít a legritkább hazai vad irág, a csak itt diszló magyar kikerics. a vízparti és erdőszéli fűzesekben megkezdődött a tavaszi zsongás: a fűzfák kinyílt barkáit ellepték a méhek, amelyek virágport hordanak a fiastáshoz. /mti/

--

bb 41. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig!

bh -cz

1973. február 8.

1. néphadsereg együttesének petőfi műsora
 2. budapest címere
 3. budapest vízellátásának javítása
 4. petőfi és pest megye
 5. füstszűrős cigaretta
 6. auto-turák
 7. husellátás
 8. 100 éves a székesfehérvári múzeum
 9. expedíció 30 országba
 10. a táncsics kiadó tervei
 11. függő sínpálya
 12. februári kiállítások
 13. óbudán lopott
 14. a külkereskedelem segítsége
 15. szövetkezeti társulások
 16. béremelés az építőiparban
 17. szövetkezeti áruház épül Lágymányoson
 18. 25 éve együtt
 19. új vízszennyezők
 20. tsz társasházak bács megyében
 21. bántalmazta a taxisofőrt
 22. agronomus a háztáji gazdaságokban
 23. orsai jános nyilatkozata
 24. baleset
 25. a szombathelyi tanács vb ülése
 26. kiállítások csongrádban
 27. a köjál közleménye
 28. baleset
 29. új hid
 30. aszály a délalföldön
- /folyt. köv./

- 29 -

13.10 bh

hc 1340

bb 46. a belkereskedelem a fiatalokért - miniszteri rendelet az ifjúsági törvény végrehajtására

1 kf gk 1e bh hg y

1973. február 8.

a belkereskedelmi miniszter rendeletet adott ki az ifjúsági törvény végrehajtásáról. a rendelet meghatározza a belkereskedelmi vállalatok kötelezettségeit mind saját fiatal dolgozóikkal, mind az ország ifjúságával szemben.

a kereskedelmi ágazatban dolgozó fiatalok alapvető szakmai tennivalója az, hogy példamutatóan működjenek közre a lakosság jobb árúellátásában és kulturáltabb kiszolgálásában. a vállalatok szakmai, gazdasági vezetői fokozottabban működjenek együtt a kiszervezetekkel, törődjenek a pályakezdő fiatalokkal, valamint a fiatalok körében szervezendő munkaverseny-mozgalmakkal. az előírás szerint a minisztérium két évenként átfogóan értékeli a fiatalok helyzetét, a tapasztalatok alapján meghatározza a további teendőket. a vállalatoknak ugyancsak két évenként össze kell hívniuk az ifjúsági parlamentet.

a rendelet kívánatosnak tartja, hogy a vállalatok fiatalok kulturált és a divatos öltözködésének elősegítésére ifjúsági boltokat, a nagyobb üzletekben ifjúsági árusítóhelyeket, osztályokat hozzanak létre. az ipar vállalatokkal együttműködve bővítsék az olcsó és korszerű sportruházati termékek, az ifjúsági turizmust szolgáló kempingcikkek választékát. az ifjúsági lakásépítkezésekhez kiségek kölcsönzésével, szaktanácsadással járuljanak hozzá a kereskedelmi vállalatok, az árusító- és a kölcsönző szaküzletek hálózatának bővítésével segítsék elő a barkácsmozgalom elterjesztését. a rendelet külön felhívja a figyelmet a korszerű és olcsó butorok forgalomba hozatalára. a rendelet szerint az ifjúsági turizmus elősegítésére a kemping helyfoglalási és sátorbérleti díjakból kedvezményeket nyújthatnak az idegenforgalmi vállalatok és szervezetek.

az ifjúságpolitikai feladatok összehangolására a minisztérium más szervekkel együtt belkereskedelmi ifjúsági bizottságot hoz létre./mt1/

--

abb 47. kora tavaszi munkák a kisalföldön

vid ká bh hgy

1973. február 8.

a hidegtalaju kisalföldön csütörtökön a hőmérséklet mindenütt megközelítette a plusz tíz fokot. az időjárás kedvezett a koratavaszi munkák megkezdésének. a megye termelőszervezeteinek, állami gazdaságainak határában traktorok száza forgatták a talajt a koratavasziak alá, míg a növényvédők a hótakaró nélkül is jól telet őszi gabonákra szórták a fejlődést elősegítő műtrágyát. sűrűn fordultak a vasutállomásokról a tavaszi vetőmagot szállító teherautók, vonatok. a magtermeltető vállalat győr-sopron megyei kirendeltsége az utolsó szállítmányokat indította utba lébenyi és rédei telepeiről a gazdaságokba./mt1/

--
- 32 -

13.50 bh

M 1450

bb 45. biszku béla a beregdaróci barátság tsz zárszámadó közgyűlésén

vid kz bh hgy

1973. február 8.

szabolcs-szatmár megye egyik nagy közös gazdasága, a 3 község határában együttesen 7762 holdon gazálkodó beregdaróc-beregsurány-márokpapi barátság termelőszövetkezet csütörtökön tartotta zárszámadó közgyűlését a beregdaróci művelődési házban. az ünnepi közgyűlésen részt vett és felszólalt biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, megjelent dr. tar imre, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság első titkára, és spisák andrás, a vásárosnaményi járási pártbizottság első titkára.

mint a beszámoló is hangsúlyozta, a termelőszövetkezet az átlagosnál mostohább természeti és közgazdasági viszonyok között működik. a területének nagy részén rossz a talajvízgazdálkodása, távolosik az értékesítési központoktól. szarka sándor, a szövetkezet elnöke mégis szép eredményekről számolhatott be. a gazdaságilag jól megalapozott szövetkezetben a hozzáértő szakmai irányítás, a korszerű termelési eljárások alkalmazása, a vezetők és tagok szorgalmas munkája, egyetértése révén egyenletes a fejlődés. a múlt évet is valamennyi őzemág jó eredménnyel zárta, a gyümölcs-, főként az alma-értékesítéséből pedig rekordnak számító, hat millió forint - bevételhez jutottak. az 1972. évi teljes bevétel 40 millió forint volt, majdnem hat millió -val több az előző évinél. ennek megfelelően az egy dolgozó tagr a eső átlagjövedelem az 1971. évi 18.695 forintról 19.725 forintra az egy 10 órás munkanapra eső részesedés 81.17 forintról 85.73 forintra emelkedett.

a szövetkezet jól félkészült az 1973-as esztendőre is. az idén még inkább előtérbe kerül az állattenyésztés, ezenbelül a tej- és hústermelés fejlesztése, ezzel összefüggésben a takarmánybázis növelése./mt1/

--

bb 48. uj autóvillamossági bolt a zsigulisoknak

t kg/gg/ny 1e hgy

1973. február 8.

hazai gyártmányu zsiguli alkatrészek boltja nyílt csütörtökön a kerész utca 38. szám alatt. a bakony művek termékeit árusító és bemutató üzletben egyebek között autókürtök, ablaktörők, gyújtáselosztók, kormányzáras gyújtáskapcsolók kaphatók, de a feledékeny zsiguli tulajdonosok itt pótolhatják elvesztett slusszkulcsukat is. ha tudják a kulcs számát, a több mint háromezer variációból a boltban néhány perc alatt kiválasztják részükre az eltűnt darab másolatát.

a bolt megnyitása alkalmából bergou jános, a bakony művek vezérigazgatója a sajtó képviselőinek elmondotta, az új üzlettek a gyár nemcsak az autósoknak nyújtott szolgáltatás körét bővíti, hanem marketing-tevékenységet is folytat, megismerteti a termékeit a közönséggel.

/folyt köv/
14.20/ny

-33-

bb 48. új autóvillamossági....folyt/ny

a bakony művek termékeinek 60 százalékát exportálja, legjelentősebb külföldi partnere a volga-menti zsiguli gyár, ahová a boltban is kapható autóvillamossági alkatrészeket szállítja. eddig több mint félmillió fiat licenc alapján gyártott alkatrészt szállított a gyár a szovjetunióba, s cserébe - mint ismeretes - kész zsiguli érkezik. a sikeres együttműködés eredményeként kedvező lehetőség kínálkozik, hogy a jövőben más szocialista országokkal is együttműködjön a bakony művek. ha a tárgyalások eredménnyel járnak, a 600-as polski fiat-hoz is magyar villamossági berendezéseket szerelnék majd, s szó van ndk és csehszlovák kooperációról is./mti/

..-

bb 49. főforgalmi körút egerben - alagút épül a vár alatt

vid ká bh hgy

1973. február 8.

eger város tanácsának végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén a város közlekedésének helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit vitatta meg. megállapították, hogy a belvárost átszelő széchenyi uton naponta mintegy ötezer jármű halad át és csúcsidőben az utkereszteződéseknél óránként 400-500 jármű lassítja a haladást. a belvárosban áthaladó járművek csúcsforgalmi veszteségideje 1972-ben meghaladta a 32-ezer órát, 1975-re pedig - a fejlődést figyelembevevő számítások szerint - ez a veszteség megtízszereződik. rámutattak, hogy a megyeszékhely mozgalmas üzleti és hivatali élet központja, egyben nagy idegenforgalmi vonzóerő is. minden a közlekedési hálózat új-~~l~~i és gyors rendezését sürgeti.

bejelentették, hogy elkészült a városközpont részletes rendezési terve és ez a gépjármű és gyalogos forgalom korszerűsítését is előírja. a tervek szerint a történelmi városmag kikerülésévép főforgalmi körutat alakítanak ki az egeren áthaladó járművek részére. az m-25-ös utat több száz méteres szakaszon a vár alatt kiépítendő alagútban vezetik majd./mti/

..-

- 34 -

14.40 bh

NA 145

bb50. az egészségügyi minisztérium tájékoztatója az influenza-helyzetről

hi bh hgy

1973. február 8.

január 28 és február 3. között országosan mintegy 247 000 új influenza megbetegedésről érkezett jelentés, ez kb. 35 százalékkal kevesebb, mint az előző heti megbetegedések száma. budapesten mintegy 54 000 új megbetegedés volt, vagyis a megbetegedési arány az előző hetinek csaknem a felére csökkent. vidéken baranya és somogy megyék kivételével a megbetegedések száma mindenütt mérséklődött. a járvány kezdetétől körülbelül 950,000 megbetegedésről érkezett jelentés. komárom megyében a lakoság több, mint 15 százaléka, pest megyében csaknem 14 százaléka, heves megyében és miskolcon kb. 13 százaléka, budapesten mintegy 12 százaléka, győrsopron megyében és debrecenben kb. 11 százaléka esett át eddig az influenzán. legkisebb a megbetegedések aránya /4-5 százalék/ csongrád, somogy és szabolcs-szatmár megyében, valamint szegednél és pécsnél, az ország egyéb területein 6-9 százalék./mti/

..-

bb 51. óvári miklós látogatása veszprém megyében

vid ká bh hgy

1973. február 8.

óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön veszprém megyébe látogatott. délelőtt a veszprém megyei pártbizottságon aktívaüléssel találkozott a megye politikai életének vezetőivel és előadást tartott a központi bizottság 1972. november 14-15-1. ülésének határozataiból adódó ideológiai feladatokról.

óvári miklós az aktívaülés után pap jánosnak, a veszprém megyei pártbizottság első titkárának, horváth jánosnak, a megyei pártbizottság titkárának és szász andrásnak, a megyei pártbizottság osztályvezetőjének kíséretében felkereste a napló szerkesztőségét és a sajtómunka feladatairól tanácskozott a veszprém megyei lap vezető munkatársaival.

a központi bizottság titkára délután a csajági művelődési házban résztvett a balafonfőkajári központtal gazdálkodó balatonfői mezőgazdasági termelészövetkezet zárszámadó közgyűlésén./mti/

..-

- 35 -

14.48 bh

NA 1505

bb.52. ülést tartott az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának elnöksége

1 vt/gk/h1/ok hgy

1973. február 8.

az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának elnöksége dr. pesta lászló vezetésével csütörtökön kibővített ülést tartott. a megbeszélésen a családvédelemnek, a családtervezésnek az egészségre neveléssel összefüggő kérdéseivel foglalkoztak. dr. luszt iván főorvos tartott bevezető előadást. a vita során megállapították, hogy a problémák megoldása az egészségügyi dolgozók szakmai munkáján és nevelési tevékenységén túl pedagógusok, pszichológusok, szociológusok, a társadalmi szervezetek, az egész társadalom közreműködését igényli. hangsúlyozták: mindenekelőtt szükséges az egészségügyiek, de a többi érdekeltek meggyőzése az aktív segítség, a tanácsadás fontosságáról.

különös figyelmet kell fordítani a fiatalokra, akik közül főleg a 18 év körüli, illetve alatti korosztályok veszélyeztetettek: arra kell törekedni, hogy a biológiai ismereteken kívül a szocialista típusú család megvalósításához szükséges etikai alapokkal is rendelkezzenek a fiatalok. ehhez elengedhetetlen a felnőttek, az egész társadalom példamutatása és segítsége.

a tanácskozáson fölvetett javaslatokat az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsa az illetékes országos szervek elé terjeszti./mti/

...

bb.53. fehér lajos látogatása a vi-kerületben

t mm/pá/h1/ok hgy

1973. február 8.

fehér lajos, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese - rév lajosnak, a központi bizottság tagjának, az okisz elnökének társaságában - csütörtökön a vi. kerületbe látogatott.

a vendégeket a műszer- és gépipari szövetkezetek szövetségének klubjában dr. móró istván, a kerületi pártbizottság első titkára fogadta. fehér lajos a klubban több kerületi szövetkezet párttitkárával és elnökével aszövetkezetek munkájáról, feladatairól továbbá aktuális szövetkezetpolitikai kérdésekről folytatott eszmecsserét.

/folyt.köv./

- 36 -

15.15/ok

MA-16⁰⁰

bb.53./fehér lajos .. folyt./ok

ezt követően fehér lajos megtekintette az órák szövetkezte automata óraszerelő-szalagját, majd ellátogatott a „minta”, női szabók szövetkezetének női felsőruha-konfekció részlegébe./mti/

...

bb.54. vidovszky béla festőművész

1 ró/fk/ok hgy

1973. február 8.

hamvasztás előtti bucsuztatása február 12-én, hétfőn délután 2 órakor lesz, afarkasréti temető ravatalozójában./mti/

...

bb.55. sajtótájékoztató a szépművészeti muzeum angol portré-kiállításáról

t nn/tm/h1/ok hgy

1973. február 8.

jelentős kiállításnak ígérkezik az a tárlat, amely a magyar-angol kulturális munkaterv alapján a kulturális kapcsolatok intézete a kiállítási intézmények és aszép művészeti muzeum rendezésében nyílik meg pénteken. ebből az alkalomból csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak a szépművészeti muzeumban, amelyen a british council delegátusai ismertették a bukarestből hozzánk érkező anyag érdekességeit. elmondták, hogy a félszáz festményből, 25 miniatürből, 20 rajzból és akverellből, valamint 18 metszetből álló jelentős összeállítást 9 szobor is kiegészíti. a tárlat, amely március 12-ig tart nyitva, felöleli az angol portré-festészet legjelentősebb képviselőinek alkotásait a xv. századtól napjainkig. a fővárosunkban látható alkotásokat a különböző angol muzeumok, galériák, és magángyűjtők bocsátották rendelkezésre.

a szakértők elmondták az újságíróknak, hogy angliában a xv. - xvi. században a királyi udvar támogatásával kezdődött a portré-festészet, és fokozatosan terjedt el az udvar köréből a társadalom más, gazdagabb rétegei között is. eleinte leginkább külföldről bevándorolt mesterek: holbein, van dyck, lely, majd a xvii. században az angol születésű samuel cooper miniatürfestésze virágzott fel. a xviii. században a portré-festészet már a középosztály is igénybe vette. a kor kiemelkedő egyéniségeit örökölte meg képein george stubbs, john zofanny, joshua reynolds, thomas gainsborough, g.f. watts, a ma élő művészek közül többek között francis bacon, david hockney, gramah sutherland alkotásai keltenek figyelmet./mti/

15.25/ok

- 37 -

MA-16⁰⁵

helyreigazítás!

rj/hgy

1973. február 8.

a szegedi fesztivál intéző bizottság üléséről szerdán kiadott tudósításunkban elírás történt. a szegedi szabadtéri játékon az állami operaház művészeinek közreműködésével bemutatják ger-shwin „Porgy és Bess”, című operáját. a művet

m i k ó a n d r á s rendezi. /mti/

bb.56. a szot meghívására

fk/ie/ok hgy

1973. február 8.

lengyel szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba. a küldöttség a magyar szakszervezetek társadalombiztosítási és üzeme-gészség-ügyi tevékenységét tanulmányozza. /mti/

bb.57. a mém és az édosz vezetőinek tanácskozása

i jf/tr/ok hgy

1973. február 8.

az élelmiszeripar feladatairól tanácskoztak a mém és az édosz vezetői; a megbeszélésen ott volt dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, és dr. tamás lászló, az édosz főtitkára. megállapították, hogy az élelmiszeripar termelése egy év alatt 5.5. százalékkal növekedett. a lakosság élelmiszer-ellátása - a helyenként jelentkező kisebb problémák ellenére - összességében tovább javult és kiegyensúlyozottabb lett.

az idén nagy figyelmet kell fordítani az üzem- és munkaszervezésre, mert a termelékenység 1972-ben nem javult annyira, mint amennyire tervezték. / a termelés növekedésének csak 50 százaléka adódott a termelékenység növekedéséből. / a hatékonyabb munka érdekében jobban ki kell használni az új termelési technológiákat, és az üzemekben nagyobb gondot kell fordítani az ellenőrzésre. a husprogram megvalósítása nagy feladatokat hárít az élelmiszeriparra, növelni kell egyebek között a husipari kapacitást, s hűtő-tárolókat kell építeni. a tervek szerint fokozzák a konyhakész áruk mennyiségét is, ezzel segítik a háziasszonyok második műszakját. /mti/

15.40/ok

- 38 -

NA 1605

bb.58. megalakult a fejér megyei környezetvédelmi bizottság

vid/kz/ok hgy

1973. február 8.

csütörtökön székesfehérvárott megalakult a fejér megyei környezetvédelmi bizottság. e társadalmi szerv feladata lesz a környezetvédelemmel kapcsolatos tudományos tennivalók felmérése, továbbá a környezetvédelmi tájékoztatás és propaganda. a fejér megyei környezetvédelmi bizottság tíz munkabizottságot hozott létre, urbanizációs, levegő és víztisztasági, valamint zajártalmi szekciókon kívül foglalkoznak a zöldövezetekkel, a növényvédelemmel, a hulladékkezeléssel, a hulladékmegsemmisítéssel, járművek ártalmával, és külön bizottság a környezetvédelmi törvények jogszabályok nyilvántartását végzi. a munkájába bevonják a mtesz tudományos egyesületeit és a fejér megyei nagyvállalatokat is. /mti/

bb.59. zárszámadás az érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság termelőszövetkezetben

vid/ká/ok hgy

1973. február 8.

egy év alatt hat- és félmillió forinttal gyarapodott az érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság termelőszövetkezet közös vagyona - s az elért százharmincmillió forintot - jelentette be a közös gazdaság csütörtökön megtartott zárszámadó közgyűlésén tóth istván tsz. elnök. beszámolt arról, hogy a tavalyi mostoha időjárás ellenére is kedvezőek a termelési eredmények a szövetkezet tagjai egy tíz órás munkanapra számítva 116,80 forintot kaptak kézhez. az egy dolgozó tagra jutó átlagos évi jövedelem elért a huszonnyolcezer háromszáz forintot, a gazdaság erre az évre 1 225 000 forintot irányzott elő fejlesztésre, biztonsági tartalékként pedig tizennégy millió forintot tett félre.

u az érsekvadkerti termelőszövetkezet zárszámadásán részt vett frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, jan fodor nagykövetségi titkár, oldrich tesarik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója és molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes is. /mti/

16.05/ok

- 39 -

NA 1605

bb. 60. a vietnami nagykövetség sajtótájékoztatója

t/-don/tr/h1/hgy
rj

1973. február 8.

a délvietnami nép 30 évig tartó harc után az elmúlt napokban ünnepelte meg az első békés holdujévét. huynh van than, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője csütörtöki sajtótájékoztatóján a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szólva hangsúlyozta: a délvietnami nép ezért győzelme egyben a laoszi és a kambodzsai népek a testvéri szocialista országok által támogatott nemzeti felszabadító mozgalomnak, a világ békeszerető erőinek a győzelme. ezal' lezárult korunk egyik leghosszabb, legádázabb felszabadító harca- mondotta az ügyvivő-, s ez azt bizonyítja, hogy napjainkban egy kis nép is képes bármilyen agresszor legyőzésére, ha meg tudja valósítani a nemzeti egységet, és mellette áll a nemzetközi szolidaritás. huynh van than ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy a vietnami nép harca továbbra is nehéz, bonyolult, a megállapodás aláírása ugyanis csupán az első lépés volt. rendkívül fontos az egyezmény tiszteletben tartása, és szigorú végrehajtása. a vietnami nép a nemzeti egyetértés szellemében arra törekszik, hogy fenntartsa a békét, megvalósítsa a demokratikus szabadságjogokat, felépítse a békés, független, demokratikus dél-vietnamot.

végezetül huynh van than a délvietnami ideiglenes forradalmi kormány nevében őszinte köszönetet mondott a magyar szocialista munkáspártnak, a magyar kormánynak, az egész magyar népnek, a testvéri szocialista országok, a világ béke- és igazságszerető népeinek azért a támogatásért, amelyet a vietnami nép harcához nyújtottak. /mti/

bb. 61. ahol a tsz vezetők egynegyede nő- termelőségvetkezeti küldöttgyűlés zalaegerszegen

vid/kz/rj hgy

1973. február 8.

az északzalai termelőségvetkezetek és azakszövetkezetek területi szövetsége csütörtökön tartotta évzáró küldöttgyűlését. résztvett és felszólalt az ülésen szabó istván, a tot elnöke és varga gyula, a zala megyei pártbizottság első titkára. a sokoldalú vitában örömmel nyugtázták többek között azt, hogy tovább csökkentek a munkahelyi szociális gondok a termelőségvetkezetekben. több község nyitott például üzemi étkezdét és a községi tanáccsal közösen tartanak fenn óvodákat. nagy jelentőséget tulajdonítottak a résztvevők annak, hogy a helyi vezetésbe, a mezőgazdasági üzemek gazdasági és politikai irányításába egyre több nőt vonnak be. a szövetkezeti vezetők mintegy egynegyede nő. ez a tény annál jelentősebb, mert egy évvel ezelőtt mindössze néhány tsz-ben volt női vezetőségi tag. elhatározták az ülésen, hogy a fiatalok otthontanulása érdekében már ebben az esztendőben iskolai mezőgazdasági szaköröket hoznak létre a pedagógusok segítségével, s kedvezményes lakásépítési akciókat is szerveznek a fiatalok részére. /mti/

- 40 -

T zö qae

16.25 rj

AA-1600

bb.62. Leonie ryanek

tr/h1/ok la

1973. február 8.

a bécsi staatsoper világhírű szopránénekesnője, aki január végén a salome-ban aratott hatalmas sikert az operaházban, csütörtökön ismét budapestre érkezett. mostani vendégszereplése alkalomával február 10-én, szombaton puccini: toscá-jának címszerepében lép fel az erkel színházban. /mti/

bb.63. metróépítők köszöntése

i -don/h1/ok la

1973. február 8.

a kelet-nyugati metróvonal építésében részt vett vállalatok dolgozóit csütörtökön köszöntötték a „fém munkás”, művelődési házban. a határidő előtt átadott metrószakasz építésében kitűnt vállalatok kollektíváit a szakszervezetek budapesti tanácsa oklevéllel tüntette ki. az okleveleket pandurovics józsef, az szbt vezető titkára nyújtotta át. /mti/

bb. 64. vöröskeresztes akció indokina megsegítésére

tr/rj h1 la

1973. február 8.

a vöröskereszt társaságok ligája és a vöröskereszt nemzetközi bizottsága nagyarányú nemzetközi segélyakció lebonyolítására segélyező csoportot hozott létre. az indokinal operatív segélyező csoport vezetője, olaf stroh, a svéd vöröskereszt főtitkára csütörtökön megbeszélést folytatott rostás istvánnal, a magyar vöröskereszt főtitkárával a segélyakcióról és az azzal összefüggő kérdésekről. /mti/

..-

bb. 66. találkozásaim petőfivel

k/h1/gg/rj h1 la

1973. február 8.

címmel pénteken este 8 órakor a fészek klubban major tamás előadói esten szerepel. /mti/

..-

17.25 rj

- 4 -

N 17vo

bb. 65. számítástechnikai együttműködés

tm/rj 1e la

1973. február 8.

dr. bérczi gyula, az országos vezetőképző központ főigazgatója és faragó sándor, a nemzetközi számítástechnikai oktató központ igazgatója együttműködési megállapodást írt alá. a két intézmény közösen szervez tanfolyamokat a gazdasági és műszaki vezetők számítástechnikai továbbképzésére, együttműködik a korszerű számítástechnikai- oktatás módszereinek kutatásában és alkalmazásában, valamint a számítástechnikai kultúra széleskörű kiterjesztésében. /mti/

--

bb. 67. felhasználható 19.00 órától!

tamási áron bemutató a madách színházban

t/nn/pá/rj h1 la

1973. február 8.

csütörtök este nagy sikerrel mutatta be a madách színház együttese kerényi imre rendezésében tamási áron énekes madár című három felvonásos, székely népjátékát. az érdekes, többször felújított dráma díszleteit köpeczi bócz istván, jelmezeit mialkovszky erzsébet tervezte. a főbb szerepeket piros ildikó, timár béla, békés itala, zenthe ferenc, nagy anna és cs. németh lajos alakította. /mti/

--

bb. 69. felhasználható 19.00 órától!

kovács imre grafikusművész kiállítása békéscsabán

vid/kz/rj la

1973. február 8.

kovács imre grafikusművész legszebb alkotásaitól rendezett kiállítást békéscsabán a tizek ifjúsági klubja. a kutich gyula ifjúsági házban csütörtökön megnyílt tárlaton a művész főként portrékat és tájképeket állított ki. /mti/

--

17.37 rj

- 42 -

M 1745

bb. 68. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig:

rj la

1973. február 8.

42. budapest és pest megye vezetőinek találkozója
 43. szőlőtelepítés
 44. felsőtiszavidéki intéző bizottság
 45. biszku béla zárszámadó közgyűlésen
 46. a belkereskedelem a fiatalokért
 47. koratavaszi munkák
 48. új autóvillamosági bolt
 49. főforgalmi körut egerben
 50. influenza
 51. óvári miklós veszprém megyében
 52. az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának elnökségi ülése
 53. fehér lajos a vi. kerületben
 54. vidovszky béla bucsuztatása
 55. sajtótájékoztató az angol portré kiállításról
 56. lengyel szakszervezeti küldöttség
 57. a mém és az édosz vezetőinek tanácskozása
 58. fejér megyei környezetvédelmi bizottság
 59. zárszámadás érsekivadkertben
 60. a vietnami nagykövetség sajtótájékoztatója
 61. tsz küldöttgyűlés zalaegerszegen
 62. leonie ryanek
 63. metro építők köszöntése
 64. vöröskeresztes akció
 65. számítástechnikai együttműködés
 66. „találkozásaim petőffivel,,
 67. „énekes madár,,
 68. hírjegyzék
- szám nélkül: helyreigazítás a szerdai 42. számú hírhez.
/mti/

--

bb. 70. tanácskozás a hortobágyi nemzeti park kialakításáról

vid/kz/rj la

1973. február 8.

a hortobágyi nemzeti parkká nyilvánításának területi kérdéseiről tanácskoztak csütörtökön a szolnok megyei nagyiván községben, az országos természetvédelmi hivatal és az illetékes tanácsi és párt-szervezetek képviselői. az ötvenkét ezer hektáros hortobágyi nemzeti parkból 8.500 ezer hektár esik szolnok megye területére, s ennek jelentős része nagyiván község határában megjelölt mocsarak közül a kunkápolnási mocsár, a nagykitérjedésű nagyiváni pusztá, több tipikus alföldi építmény, köztük a görbe csárda.

/folyt.köv./
18.10 rj

- 43 -

M 1825

bb. 70. / tanácskozás...1. folyt./rj

értékes erdőfoltok találhatóak a környéken, a ritka madárfajok közül tuzok, kiskócsag, törpe vizicsibe, csikosfejű nádiposzáta, székicsér és selyemgém honos a nemzeti park e részén.

a tanácskozás részvevői azokat a kérdéseket, problémákat igyekeztek tisztázni, amelyek a terület szigorú védelme miatt a község vezetőire, a termelősövetkezetekre és a táj lakóira hárulnak. javasolták egyes már eltűnőben lévő alföldi háziállatok, a pásztorkutyák, parlagi baromfifajták, a pödrött szarvu magyar rackajuh legalább néhány példányának meghonosítását, a már leszerelt kettősgémű kutak visszaállítását, a használaton kívüli gazdasági épületek felújítását. a nemzeti park területén lévő népi műemlékeket ezután még gondosabban kell óvni, ezért javasolták a tanácskozás részvevői, hogy egy tipikus nagyiváni parasztházban rendezzenek be falumuzeumot a már korábban összegyűjtött népi használati tárgyakból népművészeti alkotásokból. /mti/

--

bb. 71. emlékülés madách imre születésének 150. évfordulója alkalmából

t/ms/pá/rj h1 la

1973. február 8.

csütörtökön - madách imre születésének 150. évfordulója alkalmából - a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézete emlékülést rendezett az akadémián.

sőtér istván akadémikus, az irodalomtudományi intézet igazgatója megnyitó szavaiban rámutatott, hogy az évforduló egybeesése, a petőfi évfordulóval, alkalmas annak a téves közhiedelemnek az eloszlatására, mintha a nagy lírikusról való emlékezés háttérbe szorítaná madách alakját. ez már csak azért sem lehetséges, hiszen petőfi és madách ugyanannak a korszaknak volt gyermeke és bár életműjük gyökerében különbözik, irodalmunknak ezt a két nagy alakját logikailag is történetileg is összekapcsolja művük azonos eszmetörténeti anyaga, még inkább a történelmi helyzet, amelyet fordított módon éltek át: petőfi a forradalom előkészítése és megvalósulása, madách a forradalom veresége és a levett forradalom nyomán támadó kérdések jegyében. a különbségek és művük lényeges eltérései ellenére olyan kapcsolatok állnak fenn köztük, amelyek alapján az egyikükre vonatkozó kutatás elősegíti a másik nagy életművének tudományos kutatását is.

/folyt.köv./

18.40 rj

- 44 -

NA 1552

bb. 71. / emlékülés...1. folyt./rj

- a mostani ülés szak madách életművére vonatkozó új kutatási eredményeket és gondolatokat sorakoztat fel. az elmúlt évtizedben rendkívül sok lényeges új dolog történt ezen a téren, nem utolsósorban annak az uttörő munkának eredményeként, amelyet rendezőink és dramaturgjaink a csaknem feledésbe merült, porlepte madách-dramák fölfrissítésével és színrehozatalával vittek végbe. így ismertük meg a tragédia halhatatlan költőjében a csak végnapjai, a mária királynő, a csak tréfa és a mózes költőjét is. érdemes lesz egyszer-állapította meg sőtér istván- bemutatni a lírikus madáchot is, valamint közkinccsé tenni a madách-életmű elemzésének és a rá vonatkozó életrajzi kutatásoknak új eredményeit is.

ezután keresztury dezső tartott bevezető előadást madách trilogiája a szabadságról címmel. bevezetőjében rámutatott, hogy a köztudatban az ember tragédiája az „egyetlen művek, közé tartozik, nincs párja szerzőjének életművében, sem utóda, sem őse a magyar irodalomban. mint mondta, a csak végnapjai és a mózes szinpadra alkalmazása, nyelvének átsimítása közben jutott arra a felismerésre, hogy ez a két dráma eszmei egységet alkot az ember tragédiájával, mindháromnak alap gondolata a szabadság, ennek eszméjében fogantak. az ut a csak végnapjainak osztályjellegű, de öntudatában már megingott nemesi népszabadság eszményétől a tragédiának az emberi-nemzeti lét abszurd élményét a cselekvés kötelességének és a választás szabadságának tudatában feloldó katarzisan át vezet a mózesig. madách ebben a trilógiában reformkorunk alapvető ellentmondásait idézte fel. azt a fejlődésmenetet követte, amelyet a változó körülményeknek megfelelően - a kor minden jelentős, a gyakorlati politika taktikáin felül emelkedő magyar gondolkodója végigjárt. ezért ágyazódik ez a három dráma oly mélyen a hazai eszmélkedés történetébe.

hubay miklós „kortársunk, madách,„ címmel madách mondánivalóinak időszerűségéről szólt. a xx. század előre nem látott válságai és az ezek nyomán fakadt polgári válságfilozófiák eredményeképpen századunk közgondolkodása egyre több találkozási pontot mutat a tragédia eszmevilágával, szituációival. szinte azt mondhatnók: a kor bejött madách utcájába. madách, aki írás közben, az ihletnek egy különös elragadtatásában arra vállalkozott, hogy áttöri az idő falait, egy kortárs szerző bennfentességével szól bele gondjainkba, a xx. század harmadik harmadában, a madách mű roppant méretei és a komponálás elszánt következetessége, az a szinte matematikus szigorúság, amellyel madách színről színre, tételről tételre vezet le a lehetséges megoldásokat: kiszabadították őt az adott pillanat vonzó köréből. ezért nem csoda, hogy madách tulgondolkozhatta magát kora eszméin és közhelyein.

/folyt.köv./

18.50 rj

- 45 -

NA 1900

bb. 71. / emlékülés... 2. folyt./rj

v dr. szabad györgy egyetemi tanár „madách politikai hitvallása”, címmel adott elő. hangsúlyozta: madách az abszolutizmus végének éveiben, 1859-1861 között nemcsak fő műveit alkotta meg, hanem jelentős politikai szerepet is játszott. 1860-61-ben egyik sok kockázatot is vállaló vezetője volt az abszolutizmus elleni nórádi politikai küzdelemnek. 1861-ben kibocsátott politikai programjában merészen a száműzött kossuthot is idézte, és hitet tett az 1848-as törvények lényegüként kiemelt polgári forradalmi alapelvek mellett. politikai megnyilatkozásai egyértelműen bizonyítják, hogy az európaiság és magyarság összhangját szerinte megtestesítő 1848-as törvénykönyvet tovább fejleszteni, de lehetőleg csorbitatlanul megőrzendő alapnak tekintette és teljes határozottsággal utasított el minden, az 1848-as törvények megcsonkítására hajló kiegyezési törekvést.

németh g. béla irodalomtörténész „madách a romantika és a pozitívizmus határán”, címmel tartott előadást. kiemelte, hogy madách az ember történelmi lehetőségének és a történelem iránti bizalmának költője. ez a bizalom a reformkori nagy költők, írók szemléletének és művészetének is tengelyében állt. madách megkülönböztető vonása, hogy ez a bizalom akkor fogamzott meg és jött világra nála, amidőn ezt a lehetőséget addig nem látott veszélyek fenyegették. mégpedig nemcsak és nem is elsősorban politikai veszélyek, hanem az ujkori emberi gondolkodás alaplehetőségei, az ujkori emberi magatartás alapfajtái közül való veszélyek. és mivel ezek a veszélyek mindmáig jelen vannak a polgári magatartásban, a polgári gondolkodásban, sőt egészen más módon és más jelentőséggel a mi világunkban is, ma is kétségtelen madách időszerűsége, élő volta.

a továbbiakban irodalomtudósaink egész sora világította meg a madáchi életmű egy-egy vonását, részletét. nagy miklós, madách fiatalkori drámái mai szemmel és mai előadásban, szegedy-maszák mihály: létértelmezés és szerkezet az ember tragédiájában címmel adott elő. lukács sándor madách és reformkori irodalmunk európai látköre, veres andrás, erdélyi jános és az ember tragédiája, szörényi lászló madách lírája, bonyhai gábor madách archaizmusa és modernsége, vujicsics d. sztojan madách és délkelet-európa kérdését elemezte, vajda györgy mihály pedig arról beszélt, hogyan jelentkezik és él egymás mellett az ember tragédiájában a magyarság és az európaiság. /mti/

--

19.00 rj

- 46 -

NA 1900

:bb.72. időjárásjelentés

gg/ok la

1973. február 8.

a meteorológiai intézet jelenti február 8-án csütörtökön este 19 órakor:

enyhe, változékony idő

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, főként az ország északi felében szórványosan kisebb esők. mérsékelt, napközben megélnkülő délnyugati, nyugati szél. az évszakhoz képest szokatlanul enyhe idő.

Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 5-10 fok között. /mti/

bb. 73. halálos gázolás szegeden

i/ms/tr/rj la

1973. február 8.

schindler károly szegedi gépkocsivezető figyelmetlenül vezette teherautóját és szegeden a tarján-telepen elütötte csikos lászló 11 éves helybeli tanulót, aki arra kerékpározott és az utastre esett. a szerencsétlen kisfiu kórházba szállítása után meghalt. a rendőrség schindlert előzetes letartóztatásba helyezte és megindította ellene az eljárást. /mti/

bb. 74. fogadás a koreai nagykövetségen

t/vt/rj la

1973. február 8.

a koreai néphadsereg megalakulásának 25. évfordulója alkalmából han csol fővezetés, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja csütörtökön este fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, papp dezső, az mszp központi bizottságának osztályvezető helyettese, nagy györgy, a munkásárség országos parancsnokának első helyettese, barity miklós, a külügyminisztérium csoportfőnöke, továbbá politikai, társadalmi, a kulturális életünk több ismert személyisége. ott volt a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának sok tagja, a társ- fegyveres testületek több vezető beosztású munkatársa.

részvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője, katonai és légügyi attaséja.

megjelent vk. andrjuscsenko altábornagy, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői főparancsnokságának magyarországi képviselője, ott voltak az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnokságának magasrangú képviselői. /mti/

20.30 rj

- 47 -

bb. 75. czinege Lajos vezérezredes,

pá/rj hi la

1975. február 8.

honvédelmi miniszter vezetésével hazaérkezett varsóból a magyar katonai küldöttség, amely részt vett a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszteri bizottságának februári ülésén. /mti/

-. -

bb. 76. a belpolitikai hírek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

rj la

1973. február 8.

- 69. Kovács Imre kiállítása
- 70. hortobágyi nemzeti park
- 71. Madách emlékülés
- 72. időjárásjelentés
- 73. halálos gázolás
- 74. koreai fogadás
- 75. czinege Lajos hazaérkezett
- 76. hírjegyzék

/mti/

-. -

- v é g e -

főszerkesztő: Burján Sándor
ügyeletes szerkesztő: Halasi György
szerkesztők: Koncz Antal
Lakatos Erzsébet

20.45 rj

- 48 -

14 205

M.T.I.

a Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1973. február 9.

bb.1. százhuszonöt éves a kommunista kiáltvány

1 ró/fk/hi/ok la

1973. február 9.

Százhuszonöt éve jelent meg a marxizmus első programjellegű összefoglalása, a kommunista kiáltvány, amely tudatosította a tökéletes kibékíthetetlen ellentmondásait, s harcra szólított elletné. megjelenése mindenütt nagy lendületet adott a munkásmozgalom fejlődésének, s szinte minden egyes példánya kalandos pályát futott be. útja azonos a modern munkásmozgalom történetével. elégették, körözlevelet adtak ki elrejtett példányaira.

A kiáltvány hazai kiadásainak történetét, hatását mutatja be - a párttörténeti intézet, a munkásmozgalmi múzeum és a Kossuth kiadó közös rendezésében - február 15-én, a budapesti pártbizottság oktatási központjában megnyíló kiállítás. tizenkét tábló, vitrinek és tárlók tárják majd a néző elé a dokumentum történetét.

rajzkópiák, feliratok számolnak be a kiáltványt megelőző munkásmozgalmakról, Marx és Engels tevékenységéről, a két szellemóriás közös munkájának kezdeteiről, a kiáltvány elméleti előzményeiről. montázs látható azokból a lapokból és folyóiratokból, amelyeknek Marx és Engels 1845. és 1847 között munkatársa volt. térkép és grafikusábrázolások mélyítik el azoknak a feliratoknak a mondanivalóját, amelyek a kommunista szervezet megalakulását, tevékenységét illusztrálják. végigkövethető a kommunista kiáltvány megszületése, látható eredeti fogalmaványa, egyetlen fennmaradt oldalának és első kiadása címlapjának fotókópiája.

/folyt.köv./

14

- 1 -